

משמש וירח וזכוכים וצורות בעלי חיים נתלות בצורות הגלגל. ועם אחר עובדים מלכיהם או חכמיהם, וכלם מסכימים שאין נראה בעולם דבר יוצא מן המנהג והטבע, עד אשר הפילוסופים אשר דק עיונם וזכה מחשבתם והודו בסבה ראשונה

אינה

איצור נהמד

קול יהודה

עבודת זרת אחרת: וצורות בעלי חיים נתלות בצורות הגלגל. כבר נודע שמאוסים וסחוקים הקדמונים כאשר נקרא להכיר מהלכות זכא והשמים וראו שהכוכבים אשר בגלגל המולות הנקראים כוכבים הקיימים אין להם תנועה אחרת מלבד תנועתם שהכיון הארץ ככל כ"ד שעות, ואמנם שכעת כוכבי לכת שהם ש"ס מהכ"ל מאלו להם תנועות שונות, וכדי לעמוד על תנועתם היה צריך להם מקומות ידועות בגלגלים אשר עליהם יעברו תנועות אלו שהכנסו כוכבים, וא"כ נראה להם בגלגל המולות להיות להם ספקות פחות לערוך ח"כ חלקים מהלך כוכבי לכת, ולכן חלקו בגלגל היקף המולות לוי"כ חלקים ששים וארבעים כוכבים שהיו בחלקם היקף ונבדלו שש שעות לפחות ולדרכם קראו מולות, וקראו לכל חלק מי"כ חלקים שש כפי אשר ידועה שיהיה מהם אחת תואר כעל חי בלש נמשך קיום מטוב וכדוב בלאתו חלק, לזה טעה לזה שור וכו', וס"י מולות המפורסמים. וכן חלקו עוד שאר הכוכבים שגלגלי המולות בגלגל כולו עוד לל"כ זכרות, קראו לזה דוב קקן ולזה דוב גדול ולזה תנין וכדומה לזה. וזה היה בזמן הביבול, ובמ"ט הרשב"ט ש"כ מהל' יודעי התורה הלכו ז'. ונבדלו כשימים טעו בני אדם עובדים אלו בעלי חיים כפי אשר נראה לפי כולותם, שש עובדים את העלאים כמו שאמרנו על מזרים, ושש עובדים השורים וכדומה לזה מן הצורות אשר נקראו בגלגל המולות: מלכיהם. כמו שאמרנו ח"ל על דעתם שאמר לי יאגור ואחי עשיתי, וכן נמצא שז"ט נבדלו לבהמותות ללזמו שהקים: או חכמיהם. נדטיאל ב' בלדין מלכה נבדלה ועל כל אנשיה ונדטיאל סגיד ומתנה ויחזיקו את לוככא ליה: דבר יוצא מן המנהג הדומע. כולם האמינו שא"ל שיתראה גם בעולם, מאחר שהוא אינו נראה של עולם וקורה הטבע: עד אשר הפילוסופים וכו'. כל דבר הלכו בערוון עד אשר הפילוסופים מהמת דקות עיונם ונבסירות פעלם נפקחו עיניהם מעט והודו כי שקר נחלו להם אבותיהם ובבלי דעת אמרו שאין חלק מן העולם ויחיה ר"ח שהיה כורא משיבים נבדל. וכבר אמר אריסטו הביאו המורא בש"א מח"כ עובדיהם וזו תורף הדבר, לא יחלו שישו כל הענינים הנמצאים שאנו משיגים שאלו חלקים אל גשמה חלקים. והוא זה שישו כל הנמצאים אינם כוים (ר"ל זכרים) ואינם נשפים: או שאמר שקל הנמצאים הווים ונשפים, או שאמר שיש מן החיותות בלתי אהיה ובלתי נשפד ויש הווים ונשפים. אמנם החוקרים הראשונים של המציאות אינו נבדלו ואינו נשפד, וזו שקר מבוואר שאנחנו רואים שהי וכל שיה שהיה הללו נושאין והללו נושלים. ואם נאמר כלל המציאות כולם, ומאין נא העולם ומולאו והמציאות שאנו רואים אחר בליות מי חדש אותם וע"כ שיש בלא מחויב המציאות המעמיד כל הכוים והנשפים והוא הבורא יתברך, וא"כ ע"כ יש בלא ספק ראשונה אשר זה קיום העולם. וזאת הכוונה הוא הבורא יתברך ששני חזים

והארץ מאד על עינים ועל ויכוחו של אצרהה כנגדם להשיבם אל הנכונה. והנה זכר החבר שמש וירח נפרט להיותם שני המאורות הגדולים: ובוכבים. הם שער הכוכבים המהשש משפעה מזיבי נעד הנקראים כוכבי לכת: וצורות בעלי חיים נתלות בצורות הגלגל. הם י"ב מולות, פלה שור האומים וכו', שהיו עובדים ארות בעלי חיים נעשים על המהות להוריד בזה כח רווחותם: ועם אחר עובדים מלכיהם או חכמיהם. אשי הכה היתה המשימה היתה עבודתם נכריה למלכיהם או הכמיהם, כעין אמרם ז"ל על פרעה שני יאורי ואני עשיתי, וכעין המן שהיו עורבים ומשהיהם לו, וכמו שמצינו נדטיאל (ב') בלדין מלכה נבוכדנאצר נפל על אנשיה ולדטיאל סגיד ומתנה ויחזיקו את לוככא ליה. ועם היות ש"א אפשר לעמוד על התפל, כבר נתנו טעם לכולותם: שהיו חושבים כי בקבלתם עבודת המלך המוללה או ההכה היות עליהם כבר עשו בזה מהת רוח למזל המטיב בהשפעתו לנעבד הוא, ובכן בזה ינבד להרבות שפעו עד יעבור ממנו על זולתו מרוב הבלגת השפע היורד עליו. ואולי כי אה כל מעשה הכליהם האלהים היות במשפט אמרו' לו והתקן וכן פתש עיניך השמימה והוא תהיה את השמש ואת הירח ואת הכוכבים כל זכא השמים ונדחה והשחחיות להם ועבדתם אשר חלק וגו', ואמר שס נס כן פן השמיתון ועשיתם לכם כפל המותה כל סמל הכניה זכר או נקבה תבנית כל בלגתה וגו' תבנית כל רומש וגו'. ודבר החכם סבורנו תמונה כל סמל, כמעשה החושבים שכלים נמצא ונשד ים איוו התהלה קדמורה, והיו עשיתם אורה ואמר הנכסד להורות על מה שחשבו היומו קדמון והתהלה לזאתו המעשה החמייר. והיו עובדים לזוהה הנזרה להשפיע עליה פעולה מה מתוה הנמצא שהשבו קדמון, ע"כ: וכלם מסכימים וכו'. עם איות שלא ר"ח זה כר"ח זה יבעיני פעהם הנה השוה שבהם שזרכם הזיק בשמירתם הדעת הכוזב היה שלא יראה בעולם דבר יוצא מן המנהג כל ידי מוחה למעלה מן הטבע, ועל כן סמך אמרו והטבע, כי לא היה מספיק אמרו מן המנהג, כי אמנם עשית המופחים למעלה מן הטבע גם היה הקרא מנהג נחק הבורא ית' עושה גדלות ואין הקר נפלחות עד אין מספר, על כן בירר דכריו להודיע שלא האמינו צינחת שור דבר ממונה וכענו של עולם: עד אשר הפילוסופים אשר דק עיונם וכו'. כי יד האומה חקקה כל כך בשבט הדעות קודם למיתת האומה המזוקקה עד שאכלו המעולים שבבליהופים אשר דקות וקלות עיונם הבישו עוף על פני רקיע השגה סבה ראשונה שאינה דומה אל הדברים המזכרים בדברי הממש כמות המזכרות אשר קמו ועשו להם לזוהות דומים אל הדברים ההם מלד הממרות המיוחס אליהם,

אינה דומה לשאר הדברים, נטו בהקשתם שאין לו מעשה בעולם כל שכן בחלקיות, שמרוממים אותו ומבדילים אותו מידיעתם וקל והומר שיהודש בהם הודוש. עד שגודכבה הקהלה ההיא שהיתה ראויה לחול עליה האור ולעשות לה הטופתים הנוראים ולשנות להם המנהגים, ונראה עין בעין כי יש לעולם מושל ושוטר ומסדר ויוצר, יודע הקמון והגדול שבו וגומל על הטוב ומעניש על הרע, והיתה סבה לחישרת

אוצר נחמד

כאם דמיון לנכחיו, אצלו היה אורח דמיון ביניהם הוא נמנע שיהיה האחד סבה לחיבורו. נטו בהקשתם. אלו סטילוסופוס סבירנו הכריעו לנד עי, שחנה אצמו הכופרים סרלאונים שכל הנמלאות דומות זה לזה, אמרו הם סבורה כל כך מרומם ומובדל מן זה המציאות עד שאינו מנגק לשנות שום דבר מטבע העולם והוא נמנע שימנה לנו או שיחשדנו לו תפק לשנות ארצה דבר ממנהגו של עולם, ומכ"כ המורה עליו מ"ח: כי שכן בחלקיות. נשמעים שנעולם: שמרוממים אותו ומבדילים אותו מיוצגם. שאמרים שבעבור דוממותו אינו מנוייר נידיעת הפרטים, וכנכר כסומן ח' ממאמר א' דבדכי סטילוסוף: וקל' והומר שיהחדש בהם הודוש. ושישאל שאינם מאמינים שיחסוה ארצה גם זיחדש דבר שאינו נעבע: עד שגודכבה. כל כך התמידו דעות הכופרים וגם סטילוסופוס נאלו אחרים שהאמינו ככיואל נדעת אריכטו סוכרט, עד שזר כבוד ה' על קהלת יעקב וזרע אברהם אבינו, וסם כנכות וביחיות שכלם היו ראוים שיחול עליהם אור הנורא, וה' הם אחר שנדבק בהם עיני האלהים היו מאמינים לכל העולם כשמש ויורה: ולדעות לה. לקבלת האור: והפופתים הגוראים. הכיטס הסגלאים המאמינים מורא כלל עונכי לנו וסאלו התחילו בני אדם והאור שאלהים שופטים בלךמן מותן ורופאין ואין מידו מלי, וזהו המכה את המאמינים בכל המכות המסורפתות ומופיע עמו: והמבגהים. דרכי הטבע ומנהג העולם. הטבע גוזר שיפיו מים בימים ובנחלים, וה' הפך עיפיהם לדם, המנהג אומר שהשמש זורח לפנות בוקר בכל יום, ואלהים שלח חושך ויחשך, וכן בכל הכוכבים וכו', וה' הפך עיפיהם הטבע ונגראו עין בעין. בני אדם גם בני איש כלם ראו עינינו גוסס ובעיני שכלם: כי יש לעולם. הפעל היה: מושל. המשיגה בניהגותו: ושומר. בני אדם להילל את דכא מול חוק ממנו: ומסדר. כנסתו בני אדם על כרחם נגד רגונם: ויוצר. הוא יוצר והוא סבורה כלל עת וכל רגע ולא ידעם הטבע את שם ואחר לו עד סם מנוח מבחתי חפן ה' הנותן לו כח בכל שפע והוא עושה כל בנאוה הנהגתו: יודע הקמון והגדול. אין דבר נעלם ממנו אך עיניו סקופות על כל דרכי האור ומגיד לאדם אצלו שיהיה קלה: שבו. שיעולם היה: וגומל על הרע. גומל לאישי הסך ממעטלו: ומעניש על הרע. יתן לרעה רע כרעטתו: והיתה סבה. סקאלה סאלה ססס

קול הוודה

כי לא ידעו ולא הבינו הקדמונים ההם מציאות דבר נבדל מממר, כי לא עבר עיוס מהמורגס, כמחוכר דבדכי היורה פרק מ"ה מהשלישי, והוא מה שעלו אל אצמחו הפילוסופים המעולים להבחין ול"י הקשתם שיש שם סבה רלשונה נבדלה מממר מכל וכל, וכנן אין לה המותם שם יתר המלאים, אף גם זלח נבדל בהקשתם שהסבה הרלשונה הזלח והללויה היה אשר הזינו אין לו מעשה בעולם כלל, להשיגה על כלליו בנאות שיוכל לשנות סדרם: כל שכן בחלקיות. להשיגה כפרטים ממנו לשנות עינים מן המנהג הטבעי, כי השגורה הפרטית רחוקה מעיני יוהר מן הכוללה: שמרוממים אותו וכו'. כמאמר המסורר אשר יומרוך למחמה שפוא לשוא עריך, ירלה עריך שסם חויביך החוקים צאיבה שמבקשים לעקור את הכל מלשון ערו ערו עד היסוד בה, וימורך רואה לומר וימיריך וימורך וימורך וימורך וימורך והכמהנה מעולמך, מלשון אח' ה' האמרה, וכל זה למחמה והמהנה פסול אשר נשנו היה זה מעלה רמה בהקך, ולמנס שפוא לשוא, רל' שאל ורוממו אורך לשוא וחסל, כי חסח חסרי רל' שאל ורוממו בשם חקן יידי, כי חלמס מרוס וקודם השכונן וזה דכא וספל רוח זה היה כבודך בלחמה. וככר כפנהי דברות הממונג האלהים כי על כן צוה מלח וימורך בהסרון ח' פ' הפעל, להורות כי צוה אינם מאמינים אורו בלחמה, וכן מן הסעס הזה עצמו היה מלח שפוא בהסרון ח' פ' הפעל, לה"ד הפעל, כי האל"ף שנסכופה היא למשך הנח כמו חל"ף ולא בלחמה שמוע: עד שגודכבה הקהלה וכו'. כי לבני ישראל היה חור להאיר על הלבוה אשר יהיו סמיריים וצולרם ראו אור ומרלי הדעות האמתייות גראו לעיני שכלם יוהר מהמאריס הגרלים לרואי השמש: ואמרו ולשנות להם הבנהגים, אחרי אמרו ולעשות להם המופתים הגרלים, כי חלמס כל מעשי הטבע גם הם מופתים גורלים, כמאמר חל"הוא (חיוב ל"י) ירעם אל בקולו פלללות עפשה גדולות ולא נדע כי לשלג יאמר הוא ארך וגשם

מער וגשם מטרוס עזו וכו', ואמרו האויזה זלח חיוב עמוד והסכונן נפלחות אל, ועוד שלם אממרו ההדע עב חלפתי עב חללחות המים דעים וכו', על כן הוסיף על הרולח כוונה לשון מיוחה בלחמה ולשנות להם המנהגים: וששאל וכו'. אמר וזשל בנחיתה היורה עלה מציאותו של עולם: ושומר. בנחיתה היורה עלה קיומו של עולם בשעט השפוע עליו חמיד, לא כנוה חרמון שפוא סאלה וסעלה להיוויו אך לא כמיו יסעד הכנין, הואיל ויש לו עלה קיומו זלח עלה היוויו: ומסדר. להיוויו מהדש טובו בכל יום חמיד להדר הסוככים על שפתמיהם, כמאמר המוילח במספר נכחם ללמס בשם יקרא, שתחיד מכוין סודרם להבליה מה שירעו: ויוצר. ששועה יסיריו מהדשו לפי אורך שעתן במסוח בלואיות וכמופחים סהריס חעליס: והיתה סבה לחישרת הלבוה וכו'. הוא ביאור מה שהינה נרלש הפסקה בלחמה והלל אור הלבוה

להישרת הלכות, וכל מי שבא אחריהם לא יוכל לצאת מיסודותיהם, עד ששבו
היום כל יושבי העולם מודים בחדוש העולם ובקדמות לבורא העולם, ומופתם על
זה בני ישראל ומה שנעשה להם ומה שנגזר עליהם :

נה אמר הכוזרי זה פאר גדול, ויש בו אור שהוא פלא, ובאמת נאמר לעשות
לו שם עולם, ותעש [לו] שם כהיום הזה, לתהלה לשם ולתפארת:

נו אמר החבר הלא תראה איך הציע דוד בשבח התורה כשהקדים ספור
השמש במזמור השמים מספרים כבוד אל, וזכר אורה הכולל
זכות

קול יהודה

הלכות וכו' כמו שביארנו : ומופתם על זה בני
ישראל. כמו עשו חכמי האומות בראשון סימן ד'
וכו' אשר שמו עינים של ישראל למופת על אמתת
הפנות האלה עד שמהם נתעורר הכוזרי לומר סי' ה'
אוי רוחה שצריך אמי להלוא היסודים וכו' מפני שאני
רוצה שעה הסעה והרחיבו לכל בעל דם וכו' : ומה
שנעשה להם ומה שנגזר עליהם. כבר ביארנו

בראשון סימן מ"ג וזכה סימן ל"ב כי התגזרה הבורא
התפרסמה עמטם, הן מזל מה שנעשה עמנו להלילא
בהללחת עקינו, והן מזל מה שנגזר עלינו מהעונם
שנעשה הקלקה. והנה הדעה ברז בשיומן ל"ח :

נה זה פאר גדול וכו'. הנה נא הכוזרי לכלל
הדלה שחבר הגדול הזה אשר יהיה

ישראל לשם התקדן שבילי הדעות לפני האומות
הגדולות לאור, הוא בני הפלרת לעשויו יתכן ורלו
להכבידנו, כי יעזוב אור פניהם של ישראל יכבו
נגלל חמה וכל מאורי אור בשמים יקדירו, כי מונה
נהם עברו על נבול אורם, על כן נהם שקפה עמו
של מלך מן הספק והנה האור אשר בשיומן ל"א. והיו
אמרו ובאמת נאמר לעשות לו שם עולם. כחשוב

לישיעה (ס"ג) מולך ליימן משה זרוע הפלרתו בוקע
מים מפניהם לעשות לו שם עולם, ותשמעו אללו על
קטוה לעמנו שם טוב ותפלרת כלשר קנה לעמנו העם
הזה הנבחר על ידי הנורמות והנבולות התקפרסמות
מתנו בחלמנושם. לדוגמה מה שנאמר עוד שמה,
ככהמה כשעבד מרד רוח ה' הניחונו כן נבחר עמך
לעשות לך שם הפלרת. וקרבן אללי שזכרנו אחד עליה
אללו לבאן ולבאן, ואפשר ששמעיה מן הכוזב מלה
וגו' אחר כך מלחתי נוחה שכהוב נה ובאמת נאמר
לעשות לו שם הפלרת, ובראוי לעשות לך שם הפלרת :
ותעש לך שם כהיום הזה. בדינאל (ט') אלל
אמרו ונהה ה' אלליתו אשר הולאת את עמך מלך
מנרים ביד חוקה ותעש לך וגו' : לתהלה ולשם
ולתפארת. בדינים כ"ו כחוב לאמר ולתקד עליון
על כל הגוים אשר עשה להלה ולשם ולתפארת וגו',
וביארנו כמו שביאר שם החכם ספורנו בלמרו להלה

אוצר נחמד

שם בני ישראל : להישרת הלבבות. שגזר סימני יחסיח
לכנות כל בני עולם, וכס סם אור הלכות שזכר בנאם סימן :
וכל מי שבא אחריהם. כענינים וסימנאלים אשר מהם
ניצבט העולם ונמולו ונדלם בללחם מן כל האומות הלאשיות,
שמו לסימני בני ישראל אומות ומופתיס יסודות וסימניס
ומה שנעשה להם. כיון שזיו עושים רענו של מקום :
ומה שנגזר עליהם. אחר שחמלו והכשירו שסיס עונתם
כשנמה נעלה אלך בדרך הטעם :

נה זה פאר גדול. יודע ולא יודע אמתו מלין משגורו,
ונכללי דעת התרים נגד מחמר הכחוב ישראל אשר

קך אפתאר : יוש ולא אוי. בדבר הזה שאלמת : שהוא
פלא. האור הזה מביא השמש ותמרה הלכנה ונוטה החמה
נגד האור הזה : ובאמת נאמר. עשה וכן לו סי' לב לדעת
לכינון שאלת ויזכר זה הנאמר : לעשות לו שם עולם.

נישיבט סי' א' מולך ליימן משה זרוע הפלרתו בוקע מים מפניהם
לעשות לו שם עולם. וע"ז דברי החבר נתקן לו ביאור הכוזב
שמסך מנהר הניזונים הוא שכל ידו תתקדם הפלרתו ית' שאל
רחו שבכורל מדגנ עם ארס ותמנעם הטעב והוכין לו ישיבט
וזכר נעשה לו יתקדן ולתשם עבדו שם עולם לא יכיר :
לתהלה לשם ולתפארת. בדינים כ"ז ולתקד עליון על כל
הגוים אשר עשה להלה ולשם ולתפארת, וי"ל שישראל יסו
עליונים על כל גויו הארץ ועל ידיהם יתקדסם אלסומו יתקדן
עד שיהיו לתפארת לשם יתקדן :

נו הלא תראה וכו'. החבר השלים דבריו בכבר סגולה
האומה והתקדם ומועלתם ויחר גדול מן השמש.

ומשני שביא הכוזרי סוקן מולך ליימן משה זרוע הפלרתו
וגו' לעשות לו שם עולם, אלוי יאמר שיעק הפלרת הסיס
במשע לבדו שיהי מבחר האלופו ועל ידי נעשה המכות הגדולות,
לכך קצירו לו חוון שיעק הפלרת נמשך מן הכוסר וכלל
האומה הישראלית : השמיים מספרים בבד אל וגו'. שמש
שם אהל כסם וגו' : וזכר אורה הדולל. כסם בלמרו
השמיים מספרים כבוד אל ויבאר אחר זה שזה הספור, ר"ל
השעוררות ספורי גילמות אלל, שבו כל בני עולם, והוא
אמר חוון אומר וחיין דברים לסם נעמס אלך בכל הארץ יאל
קוס, ר"ל יושב תנועה, וכמו שהדבור שאלום מתחוס מתחוס
התמשכה ובידלה ומהם והכוף בכלל מתחוס מעט, כ' פ' וכו'
התועס הנעלה שאלו מרגישים בשמים לנדור שעי' התועס
הוא

ולשם ולתפארת, לאל יתקדן כלמרו ישראל אשר קך
יתפאר, ע"כ :

נו הלא תראה איך הציע וכו'. הכונה הלוות שחור ישראל בניהר עם שבתקיס יוהר מהשמש, וכמו
שזכר סי' ל"ד, והופיה זה מלשור הניע דוד ספור ענינו של שמש האורה יומר מתנו, ולגלל בני
ישראל לא יהיה החבור, ח"כ ליהודים יהיה אורה עמומה שעליה נקרא שמו יתקדן מתפאר בהם, וכמו
שהוזכר לעמלה סוף סימן ל' : וזכר אורה הכולל. בלמרו לשמש שם אהל כסם שהוא מלשון אס ארלס
אור

וזכות עצמה ויושר דרכה ויופי מראה, וכמך לזה תורת ה' תמימה משיבת נפש, והתלוי בו, כאילו אמר אל תתמהו מן הספורים האלה כי התורה יותר בהירה ונלויה ומפורסמת ומועילה ומועלה, ולולא בני ישראל לא היתה התורה, ועוד כי לא היתח מעלתם

אוצר נחמד

קול יהודה

אור כי יהל, עד ירח ולא יחיל לפי דעת קצת. סיפר בזה שנה השמש מלך האור בכללות: וזכות עצמה. הוא שנה פרטי ומיוחד בעיני האור המנוהלה יתר מן הראשון, ועל זה אמר והוא כהתן יולא מחופהו, כלומר מלך פרטיותו יש לו זכות נפלא על יתר ממאורי אור כהתן ירח פלך בעת זמנו מחופהו הדור נאה ומשוכה: ויושר דרכו. כנגד אמרו שיש גבור לרזן ארז מלה השמים מולאו ותקופתו על קפוסם, כי יהתך במישרים תמיד במסלול ודרך קבוע לו בממשע אור המולות כנודע: ויופי מראה. כי מענה גנדו עין וראה כל הדלי המראים, כאמרו סימן ל"ג ובאורה הכביר תסיה הרלות והמראות הנראים, ועל זה נאמר ואין נסתר ממחמו, והוא הכל לפי לשינוי השמש ובאורו נראה אור: כי התורה יותר בהירה. כנגד האור הכולל: וגלויה ומפורסמת. כנגד זכות עצמה: ומועילה. כנגד יושר דרכה, כי דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום, וכמו שיעיל מהלך השמש עצמו אל ההוייה המתחדת כמבואר סימן ל"ג: ומועולה. כנגד יופי מראה, כי תורה אור להאיר עינים אל מול המראות השכליות בהכמה ודעת. ובשני פסוקים האל נרמז ארבעתם, כי באמרו פקודי ה' ישרים נעלו יושר דרכה, ובאמרו משפחתי לב כלל אורה נעלה כי מאור עינים ישמח לב. מלות ה' ברה כנגד זכות עצמה. מאירת עינים לעומת יופי מראה. אלא שאין הסדר נעקר ע"פ הנהגות הנהגת שבחי השמש: ולולא בני ישראל ראו. השב אל חיוק מה שאו"ל ב"ר בני תלעזר בר אבינא אומר כ"ו דורות היה תל"ף קורא תגר לפני הקב"ה. אמר לפניו אני ראשון של אבותי ולא בראת עולמך בי, ח"ל הקב"ה העולם ומלואו לא נבראו אלא בזכות התורה שנאמר ה' בחכמה יסד ארץ ומרה לו עתיד ליתכה בסיוע ואיתי פתח אלה בך, שנאמר אכי ה' אלהיך, ע"כ. כיון לתהלת מחשבה סוף המעשה, כי עם היות שהתל"ף עלה במחשבה מחלה מע"כ נחאמר במעשה כמשפט הנשפלים. והוא מה שכלל במדרש רבי הושעיה על פסוק ואסיה אלנו אמון, כי התורה אמרה בראשית כי ראשית ברא אלהים, ואין ראשית אלא תורה שנאמר ה' קניי ראשית דרכו. ובשם רבי זכריה אמרו שם בזכות משה בנרא העולם, שנאמר בראשית וחיוב וירא ראשית לו, ע"כ. כוונתו שלגוף משה בחיורו השלם והאלוי הנבנת דם על ידו, לא היתה החורה יתגה. ושם נאמר שם רבי שמואל בר רב יוחנן שמהפנח

סוף כל מה שיהיה. ואמר הכסף נלמד מה שהטעם סוף של בני עולם מתפלאים ממנה, ואמר לשם שם אורב כס, כלומר שיעקר ותכלית השמים שם בגלגלים להיותם מדור למור שהוא הטיקר שגלגל השמים המקיים עולם השלם וממנה אור כוכבי לכת, וזכרה כולל כל האור הנראה בארץ: וזכרה עצמה ויושר דרכיה. העלם שלה דן וכביר דומה להקו הולא מחופהו נסעים להבות ומהלכו לאט בנתה ומתון, על מהלך השמש בטענה שיה כהקפיו, והוא אמרו ותקופתו כן קפוסם, והוא ענין נפלא להתבונן במהלך השמש העלמי לו יראה בנטיה מלפון המשוש ולדרומו וכוונת והלך על זרע זה עתיד, שהוא הערה על פליאות תמים דעים והבנתו בארץ, שאלוהא הטענה כואה הנטיה לא יתכן שיזב הארץ ככמו שהוא עששו, שאילו היה בשמש סובב תמיד על עגול אחד ממורה למערב ואינו נוסה, כאילו אמר על קו השם, כסם שיו כסבינים אלא קו השם ברחוב שלמים מעלות או יושר ארז עשור, להם קין וחסם תמיד, וכן ד"מ להכובים ברחוב ארז מעלות יהיה ענין האוויר תמיד כמו שהוא בעת כהקפוס סימן, וגם כזה ק"ד כי בחום האור לנטיה ישרי הארץ ותבואתה כנראה כחוש, ושפיעה לרעים ביותר רחוק מהו. וכן אילו היה השמש סובב על עגול וזאת הלא הלא מקפיד לנפון אל נדרים, היה החלק האחד חרב מרוב הקור והשני מרוב החום. כמו ד"מ להכובים ברחוב ארז מעלות, ובשמש בקצה נפון גמול סרנו שאז נרמז השמש מסס כבדי שלמים מעלות, ואנחנו מניחים את חום מולג, ושפיעה לרעים כפתוח מוחב לב שיהיה להם חום גדול, ולכולם לא יגלוהו תבואות הארץ מרוב החום. ובשעה האחד דוד המע"ה כוח הנועלה של קור וחום קין וחורף יתקופו לפי הקובץ השמש בטענה, השליג בשש כן באמרו ותקופתו על קפוסם ואין נסתר מחמתו, כלומר שלגובו באופן שאין הלך מן העולם שיהיה נסתר מהקבל ממנו הנועלה החום הכבדתי לקיום האדם: וכמך לזה תורת ה' יתיבמה. ר"ל הנה כל שבח הוא שיש לשבח ותועלת סמועלה הנמשך ממנה אינו רק לגושים בלבד ואין כנועלתה לעומת הגמור, אלא החומר היא שלמים ותיבמה שהיא שכינת נשם והיא אור הנשם. כל כמו שאין ענין אור החמה כנועלת בגושים מורגש רק לעמיתיה כהכמה, כן שפיעה החמה שכימה אור הנשם על דל התמימות שאפשר בודאי על דרכים נחממה עמוקה אשר לא תסבול אוחה הנשם להינין בעודה קפורה גנוף: אל תתמהו מן הספורים האלה. כלומר אין זה הספור ונפליאות ה' נחשב לתמונה בערך העירה ושם אור נפון יושר: וגלויה ומפורסמת. כמו שאור השמש גלוי בכל קווי ארץ כן אור החמה למתבונן בה גלוי לכל: ומועולה. השתנה יושר: ולולא היה ה' דירת ישראל לא היתה התורה. ענה כלפינו דכינוי יתם התפארת לכלל האומה שאלוהא הם לא נתנה החורה, כי לא יתכן שנתנה החורה לנפש אחד כי לא נתנה לנשות, וגם אין סמורטם בם מרז נתיבמה כהמון רב לשינוי בני ישראל: ועוד כי

אל ישראל קדמה לכל, כי הוא זה נקרא עם סגולה ראוי לקבל את החורה כמזכר בראשון סי' כ"ו. ואפשר כי על כן נאמר בני זכור ישראל לרמוז על מחשבתם הקודמת בדעתו ית' גבווע רוח מייבשה מחלו לברוא את העולם. והנה על פי המדרשים האלה אמרתי אני אל לבי כי קרוב הוא שאליהם כיון החבר באמרו ולולא בני ישראל לא הייתה החורה ועוד כי לא הייתה מעלתם בעבור משה אבל מעלת משה היתה בעבורם וכו'

מעלתם בעבור משה אבל מעלת משה היתה בעבורם, כי האהבת לא היתה כי אם בהמון זרע אברהם יצחק ויעקב, ובחר במשה להגיע הטוב אליהם על ידי, ואנחנו אין אנו נקראים עם משה אלא עם ה', כמו שאמר עם ה' אלה, ועם אלתי אברהם. ואין ראיות החוקים האלהיים דקות המלות ונשיאות גבני העינים והעלם

קול יהודה

אוצר נחמד

כי לא היתה מעלתם בעבור משה. שנאמר נכות מסת נמוס התורה לקבל עדת ישראל: אבל מעלת משה היתה בעבורם. שאלוה' וכות כרמים לא הגיע משם למדרגה זו: כי האהבה לא היתה. וזה האכנס שזכר לשל כמיון ל' שהא דבקות אלתי ברע נבחר מנני חדס ליישר על ידי כל מין האדם בולו: כי אם בהמון. ע"י קבון עס וחסס זרע אבות: ובחר במשה. וזה נבחר המוכה שבישראל שהא משה להגיע לנס טבוב הכהים. וכבר רדפו חז"ל על פסוק לך רד כי שחת עמך, שחמשה העגל, שהא לו הקד"ס לך רד מגדולתך תחלה שחת עמך, כלום נחתי לך גדולה אלא כשכיל ישראל ואם אין ישראל נפקסו גדולתך: עם משה. שנאמר שהעיקר היה משה ובגבולו זכו ישראל מה שזכו: כבשו שאמר עם ה' אלה. ביותקאל ל' ויהללו את שם קדשי כלומר לנס עם ה' אלה ומאלרו יאלו: ועם אלתי אברהם. נרובי עמיס נאספו עם אלתי אברהם (תהלים מ"א): ואין ראיות הרקבים וכו'. עוד עדנס לא נהס דעת החכר ולא שקטס רוחו לירוש חגי השוכה כלפי קלוס של הכוזרי הפרושים שגלושוס כמיון מ"ס לתקן שפחות ישראל לומר שלא כגעשו ישראל לויסם בפריות, ותמר שפחות ישראל לומר שלא כגעשו ישראל לויסם לפרוץ האומות, שהנס הכתוב לומר ובמהם וטעמיס כי היא המהמס וניחמס לעיני העמיס אשר ישמעון את כל התקיסם הלאה ואמרו רק עם חכס ונבון בגוי גדול הוס. שחמשה עמיס ענין שהעיקר פטעיד על תקיס עוביס ומחוממיס כנס היא השמירה וטעמיס: דקות המלות. לא כלאר יעזכו בגויס את אלתיס בחלומס זכי המליות ודקות המלות: ונשיאת גבני העינים. מהכסיס פניסיס כלפי מעלס: והעלם

וכו'. ואין סמירה מדבריו כנאן לאמרו סימן מ"ד שהכל והיה בעבור הסגולה היה להדבק בה העיני האלהי והסגולה היה בעבור סגולה הסגולה מן המסולחיס שבהס והס עיני ה' המסופטוט בכל הארץ כמזכור שמה. אך חמנה משפטי ה' חמס לזקן יחדי, כי מעלת הסידיס בגבורה לא היה להם רק בזכותם של המון זרע אברהם יצחק ויעקב, כדברס ז"ל במכילתא ויהי מקן עשרת ימיס ויהי דבר ה' אל ירמיכו, ר' עקיבא תומר וידבר ה' אל משה ולא הארץ לאמר, לא ותומר להם בזכותה היה מדבר עמי שכל ל"ח שנה שהיה כעם של ישראל לא היה מדבר עם משה, שנאמר ויהי כאשר תמו כל אנשי המלהמה ויהי דבר ה' אלי לאמר, אלי היה הדבור, ח"ר שמעון בן עזאי איני כמשיב על דברי רבי אליהו כמנסיף על דבריו, ולא עם משה בגלל דבר בזכותם של ישראל אלא עם שאר כל הגבוליס לא נדבר עמהס אלא בזכותם של ישראל, שנאמר ויהי מקלה שבעת ימיס ויהי דבר ה' אלי לאמר, ואומר ויהי מקן עשרת ימיס ויהי דבר ה' אל ירמיכו, וכן חמס מולא כדברך בן נריה וכו'. ע"כ. ולביאור זה כחב ע"כ. ל' דבריס ויהי כאשר תמו וגו' וידבר ה' אלי וגו' אלי היה הדבור אבל משלו המרגלים עד כאן לא נאמר וידבר אלא ויאמר למדך שכל ל"ח שנה שהיו ישראל מוטיס לא נתיקד עמו הדבור בשלשן הנה פניס אל פניס וישבו, למדך שאין השכינה עורה על הגבוליס אלא בשביל ישראל, ע"כ. אולם מה שאמר רבי שמעון ולא היכה הדבורו בגבורה עמומה מאד למעלה מעלה על נבואה כל נביא כל חוזה וכמו שזכר המורה נשמי ע"כ וזה דקד נדברו כי הדאברה לא היתה כי אם בהמון זרע אברהם יצחק ויעקב, והכחזו מסייטו ס' עקב סן לה' אלהיך השמים ושמי השמים הארץ וכל אשר בה רק כבחוהך תקח ה' לאהבה אותם ויבהר בנרסם אחריהם כבס מכל העמיס כיום הזה, כי חמס אהבתי ית' משקפת ביצור, זה הגוי כלו כמו שכתבו בס"ד הלך, וזה הדבור וישלם במירי ישראל זכו משלג והס סגולה הסגולה כדבור, היה להם מלך הוציא מלך ישראל מהחלל מאד, לא בצניות פרישותם בשלום. ובגן הנבחר רד טוב לביה ישראל אשר בו ישאלר מן הפרישות המורגל בחומות הקדומות שממנו היה נגלוס הספור מסימן מ"ד ועד הנה, ושס סס עבדי לנס דבריו הכמשיב בחמרו ואין ראיות החקיס האלהיים דקות המלות וכו' כמו שתיבאר. ועוד עבתי ואלתי ס' כונה אמרו ועוד כי לא היתה מעלתם בעבור משה וכו', היתה להסיף את כת ראייה רב על שאר ישראל אשר הוקן ואשר הורס על מדגת השמש, ובעבור זה עשה ה' לו שם חפארת בחמרו ישראל אשר כך חפארת כמזכר למעלה, והוכיח זה מלך היות מעלת משה בעבור מעלתם של ישראל, וכבר ידענו דברי חז"ל ע"י משה כפי חמה, כי קרוו הרוס כבטו מקיוון עור לניו, וכמו שרמז החכר בשלשון ס' מ"א בחמרו וייסיס בשניו זה שבו העין יכולה להסתכל בו וכו', ושס הביא את הכוזרי לכלל הוראה שהמעלה האלה אלהית מלאכיס, ואין יודע כלום כי מדגת ישראל עליונה על מדרגת הכמה ישראל ועניו של משה הוכיח בעבורס דומיס אליה, ואותה חמנה מבקשים להוכיח ע"כ המשך הספור כמו שראית לדעת: ואין ראיות הרקוביס וכו'. כיון כזה להוציא מלך החושבים שדרכי הפרושים הסס עקיס זכרס הס עדיס לחמיס על שלמס

העולם "הבנות" (כ"ה הכבות) והרבות בתחנה ובתפלה ובתנועות ובמאמרים שאין אחריהם מעשים, כי המחשבות הזכות אשר ראיתם מעשים מטבעם שהם קשים על נפש האדם אך הוא עושה אותם בתכלית התאוה ואהבה, בהליכה אל מקום מהמקומות לחוג שלש פעמים בשנה, ומה שדומה מן ההוצאות והטורה, והוא עושה בתכלית השמחה והגילה, ובהוצאת מעשר ראשון ומעשר שני ומעשר עני והראיון, ועזיבת תבואות הארץ בשמימות ויובלים, והוצאות השבתות והמועדים ושביתתם, ומתנות בכורים ובכורות ומתנות כהונה וראשית הגז וראשית ערימות, מבלעדי הגדרים

אוצר נחמד

הזהרם הכבות. מעלים הכביה ^{ג"ה והעלם הכבות,} ^{למדת המלכות הכביה} ^{כד שישלום הכבות (כ"ה)} ^{1 (שפיטא)} ^{במה הם,} ^{כענין שאמרו ויסקחו על} ^{הפונלה אשר עשה (מלכים א' י"ח) :} ^{ובמאמרים. אמריכם} ^{בגתו ובעתו :} ^{שאיין אחריהם מעשים. זאת עיקר הירושא} ^{וזכריתו מבלעדי שום מעשה מורה, וזאת עבודת קלה, על} ^{הוקף אשר עישה כמעשה הירושא הוא ובלו כל עמו :} ^{כי} ^{המחשבות הזכות. ר"ל העודה הגמורה אשר נהן ה' :} ^{היא} ^{שפה בלג שלם ובמתכנתה יורפה וזה :} ^{אשר ראיתם} ^{המעשים. אי אמרו שקבעו בלדש המתנה וזה אם לא ע"י} ^{לשאלות המעשים שזאלת התעלם כנגד אל המענה כדרכ} ^{לעבודה כ' :} ^{והם} ^{על הכריות על עליו שלם על אלטיו :} ^{מטובעם שהם קשים על נפש האדם. כוחה יבחו בין} ^{עוד כ' לאף עבדו, כי מחלחל עליה מהנה יזר לו ה' האלם קשה} ^{עליו לקבל מעשה עבודה לולא שהעשן הכליתו בגורבה עליו} ^{לעשותו ומתנה ע"ה, וזו שאמרו ושמרתם ושיפתם כי היא} ^{המתחכה וגו' :} ^{קשים על נפש האדם. כגון המלות שיש} ^{בכס טורח מלכות וחקרון כיום וכמו שמתברר והולך :} ^{בתכלית} ^{הדמיון. הוא בלג שמשפך כולדה עליו בשמימות המלח שיש} ^{כנגד יזר האלם, אלא חלילו מהחלה ומלטה על זמן קיומה} ^{דשכיתו לקיום מלכות השרא, וכנגדה מנרכת שהחייט עליו} ^{דכריתו על המלות שם זמן לומן :} ^{בהליכה אל מקום} ^{זכ' :} ^{היה נפתחניו לעלות ולראות בבית המקדש שלם פעמים} ^{בשנה, כמה שהלך הסודות לעמוד ביתו וכל זכר לו לכת עם} ^{כל זמוריו מהלך הכר הוא שגגיע למתו וכמה שרמאות שלם} ^{שמינים בשנה :} ^{ובדברות מעשר ראשון וכו' :} ^{מעשר ראשון} ^{היה מערים בכל שנה מן הסבאות וקירוב יוה"ה, ולדעת} ^{הכרמ"ם גם פירות חילין חייבים במעשר מן החורש, רק להשי'} ^{על פירות חילין מלבד פירות יוה"ה חייבים במעשר מדרבנן :} ^{ובמעשר שני.} ^{במה ראובנו וענינו וירביתנו ומחייט מכל} ^{שמינים סזו נחמיים מעשר ראשון ומעשר שני, ובשמיטות ובשמיט} ^{מעשר ראשון ומעשר עני. ומה שלא תבין תרומה, חילי חמני} ^{אלה האמרו שיעשר שמינים מדרבנן אינם רק אחד} ^{מתמינים למדש שיטות ואלם אחד מכ"ד מדרבנן. אלא} ^{שמחליטים כגו לא ייתא שהוא ג"כ חקן מק"ס סלמיים המתע} ^{אלן ידועים נמי ככדי חלום כדאמרו ברש"י ובלבית כגו :} ^{והראיון. עולה ראיה שהסתייגנו בעלים לרגל, וכאילו זה} ^{הסתייגו מהמס :} ^{ועזיבת תבואות הארץ בשמיטות. כל} ^{מה שחילצו חסידים תבואה מעמדם בשמיטה וכל פירות חילין אסור} ^{ללספו לנפשו אל יכיו מושקפים :} ^{והוצאות השבתות וכו' :} ^{כמו שאמרו וקראת לבד עונג, ושמחת בנגד : ושביתתם.} ^{לכבות עול מלאתה :} ^{ובדברות. כל ספר רחם אשר יולד} ^{בגזיתו מוסרם לכסן וכחלה וככמה עושה יריך לדתו :} ^{הראשית ערימות. תמל :} ^{מבלעדי הגדרים והגברות.} ^{מלמד הגדרים והגדרות, שאם נדר או נדב חיות קצין או שם}

קול ידודה

עבודתם לכוזר אצל, ומי מלל לזרע אברהם שאיש הקיחה של אלו חקוס שליים בלתי אלהים כמו שקדם בדברי הכתר סימן מ"ח, ושם דרך הסיון בזה, כי אמנם מוכן המעשים עלמם ראה צדקה על מה שצורך מלכות ממעל אשר הופע עליו הנרה, כי המתפעל לאלים הוא אשר שיער את הכל יפה על סדרו וערכו. והתחיל בשללת זה מענין הפרושים הקבויים בשמותם למעלה, ואחר כן יורה על חיובו בעדה ישראל בלמרו, כי המתענות הזכות אשר ראיתם מעשים וכו', אמר ח"כ שאין להתחילם ולהאמין בחקי הפרושים ההם היותם אלהיים מלד ראוהו בזה דקות המרות. וזה המעשה שהיה ממיד לראות העמים אה יופי כונתם כי פונת מראה היא, כי להיות הדברים הללו בלתי מחוברים אל המעשים הנעלים, אין מהם ראיה על הוראת המכוון כי הכל נאמן בלתי חיזוקים, אמנם הכל לפי רוב המעשה, ובזמן כבוד השולם נדון להבחין בין עובד האלהים בשמירת חקי אשר לא עבדו : כי המחשבות הזכות וכו'. ר"ל אין דקות המלות ושימויות גבויי העינים וכו' ראיות לנפליהם על היותם מחזיקים בחקוס אלהיים, כי אם המחשבות הזכות אשר לריותם מעשים שהם קשים מטבעם על נפש האדם, ועכ"ל הוא עשה פורח בהגלות המאור והאבה וכו', ר"ל אלה הזכרים והחייש על נפשי כי חקק מהם ראיה על היוזה חקי האלהים ותורויו, וזמן שחם דבריו על כל בחלום מלח אלהיים וכו' : אך הוא עושה אותם בתכלית התאוה והאהבה בהליכה וכו'. כמאמר הכתוב ב' ראה כי אם אל המקוס אשר יבחר ה' אלהיים מעל שבמיים לשום שמו שם לשכמו חדרשו ובחל שמה, וכגז שם הכרמ"ל ופעם לשכמו חדרשו שחלבו לו האמן מרחקים ומשאלו אלה דרך ציה ה' והתאמרו איש אל רעהו לכו ועמלה אל כר ה' אל בית אלהי יעקב, ללשון ציון פהאלו דרך הגה פיהם (ירמיה ל') ע"כ. והוא ענין המלוא והאבה שהזכיר כלן החכמ' והוא עושהו בתכלית השמחה והגילה. שם נאמר ואלכלהם שם לפני ה' אלהיים ושמחתם בכל משלן ידכם אשר ובימים וגו', וככלל עוד בלמרו והיו המקוס אשר יבחר ה' אלהיים בו לשק שמו שם שמה חקילו את כל אשר חלני מלוח חסדס וגו' ושמחתם לפני ה' אלהיים אתם וכמיים וגו' : ובהוצאת מעשר וכו'. ומתנות בכורים ובכורות וכו' מבלעדי הגדרים

גנדרים והגברות, ומלבד מה שהוא חייב בו על כל דיון ושגנה, והשלמים, ומה שהוא חייב

קול יהודה

אוצר נחמד

דבר מצא חייב להביאו ויזכר עליו כשם כרגל ראשון, ובעל תאחר בשלש רגלים: על כל דיון ושגנה. ככל על שמה חרובה כדון מציא אש, ואם נשבע בשקר על הספקין או על העדות שאינו יודע כמזיד מציא קרבן עולם ויודע, ואם נשבע כשוגג בו לאחד מל"ז כריתות מציא תעלה, ועל הספק אש תלוי: והשלמים. שהוא חייב עליה שמה כרגלים וגם חייב להקדים מעשר כספה והכסלים אלוים אחריו כדורשלים כמו

גנדרים והגברות וכו'. מהחל הייתי בטובה עלי הגל היבא קאי דקמי כל הוואות הללו על סדר זה, וזהו ראה רלווי מתוך אספקלריאה שאינה מאירה דמאן אקרא קאי ס' ראה מן מואל דבר אלל הכבוים שזכרנו שמה הכיבוים וכו'. ועלויים וכו'. ומרומה ידכס וכל מנהר מדיכס אשר מדרו לה' וגו' לא חולל לאכול בשעריך מעשר דגך ותיירותך ויהיך יצטרות כקך ואלך וכל נדריך אשר הדור ונדחויך

והרומה ידך וגו', שם נזכר מה שכתב בסדר ההוא ש' אלהיך מתקום אשר יבחר לטוב שמו שם מעשר דגך חירושך ויהיך וצטרות כקך ואלך וגו' מפקה שלש שנים מואל את כל מעשר הוואותך וגו' מקן שבע שנים העשה שמסה וגו' כל הכבור אשר יולד כקך ואלך וגו' שמור את חודש האביב וגו' שבעה שבועות מספר לך וגו' חג הסוכות העשה לך וגו' והחולל כסחויים הללו הכאים אחרים הויכר לפרו דרבי לסדרם על זה החגור. כי ראה רלשתי לו להקדים הוואות המעשרות והראשון שהיא עולה ראיה ויכולו גם כן שלמי הגיגה לפי דעה קלה אלל מה ששינוי בתחלה פאה אלו דברים שאין להם עשור הסאה והכטרים והראשון, כי פירשורו על עולה ראיה ושלמי הגיגה שחייב להביא כדכתיב ולא יראו פני ריקס שאין לה עשור מדאורייהא דכתיב איש כמחנה ידו. ויראה מזה לפי דרכו. של חכרי כי מאחר הכבוד והבאה שמה עלוהיכס וכו'. וכן מה שזכר שמה הכיבוים אה כל אשר לכרי מזהו אהכס עלוהיכס וכו'. כיון זו בעלמ אל עולה ראיה ושלמי הגיגה, כי לומר העלות והכבוים רמז כבוהיכס ההם כאלמור וגדריכס ונדוהיכס וכל מנהר מדיכס. אשר מדרו לה'. ועם היות הרמז במעשרוהיכס על הגאלל לפנים מן החומה בלבד כמעשר שני, ראה לומר עוד גם מעשר רלווי הכבוד והבאה שמה עלוהיכס וכו'. ומכשר עני, ובכשר כי ללסל כל הרמז כאלמור עשר המעשר וגו'. מפקה שלש שנים הוואות אה כל מעשר חוואותך וכו' הלוי (על מעשר ראשון) והגר והיחוס (על מעשר עני כחבואר בפירות רש"י מדכרי חז"ל). ומה שהקדים מעשרות לראשון כהפך הכתוב, אולי בעבור זה עשבו כי דרך אמיים לו לקחת המעשר או סריוני בידו סרס קומו לעלות אל המקום הכבוד אשר בו לא יראו פני ריקס מן הראשון. ומראה לנרף בעלל זכרון עיניה הוואות הארץ בשמחות ויובלים, כדרך שזכר עיניה אשר עשר המעשר וגו'. ומראה שלש שנים וגו' מקן שבע שנים העשה שמסה וגו'. ומאל מין אה מינו ועשר זכרון הוואות המעשרות והמעשרות ועיניהם, כי על כלם נאמר שבה לה'. והוא עמל כללם יחד כאלמור סימן ל' וזהו על עיניהם השכבה עיניהם המעשרות ועיניהם הארץ והכל זכר לניחא מריים וזכרון למעשה ברלשתי וכו'. ומספך ג"כ כי עם כפרתם חמרו הגרלים כאלמור שמור אה חדש האביב ועשיה כסה, ועשיה חג שבועות, חג הסוכות מעשה לך: ומתורות כבורים ובבורות וכו'. כעד ומאחר הכבוד אלל המעשרות והראשון שזכרנו, ומרומה ידכס, כי לנכרי חז"ל אלו הכטרים שאלמר כנה ולקה הכהן אה הסגל מידך. ולרף עמו הגברות שפגן אה כבוהיכס עם וצטרות כקכס ואלכס, ששם היות מדיכס ונדוהיכס מסיקוים גיחסיך ראה. כמיוחס אלל כדומה לדומה, ובעבור כי אחר כך אלל זכרון השמסה זכר כל הכבור אשר יולד וגו', ומספך גם הוא כי כפ' מהמנה כהונס סוף ס' קרה הזכיר כנורו לך אשר כאלרס ואלמרו מיד כל פטר רחם לל כער וגו'. ואלמר וממהנה כהונס ללול בו יתר המהנה החכורה שמה, כי לא אנה לזכור בפירות רק הכטרים והצטרות המעשרים כפרה ראה כאלמור והואל הכבוהיכס ל' קרה לללם יחד כאלמור מהמנה כהונה, ולפי שלל אחרו עם בפירות רלשתי הגו ורלשתי העריסות הולך לפרען. והנה רלשתי עריסות מבר כפ' שלל ורלשתי הגו כפ' שזפסיס אלע"כ קדיים הכער רלשתי הגו לרלשתי עריסות על פי הסדר אשר רמזו בו כפרתם מהמנה כהונה, ואם לא נזכר עם בפירות, שכן אלל כפספרי רלשתיים הגו, אשר יתנו זו הרווה ואלהיים והקיבה, לה' זו הלכ. ואללם כאלמור דומיה להם אל"כ לא פטר מהמנה הרווה ואלהיים והקיבה גם נלל אה כער מללל כ"ד מהמנה כהונה, כי עם היותם וכלליים עם כרמז שך דרשו אשר ישיבו לו זה גל אר, אשר יתנו זו הרווה ואלהיים והקיבה, אלע"כ מאחר אלל חכרו עם בפירות היה רלווי שיפא אה שזוחת על שפתיו כאלמר שמה ברלשתי כפ' והעריסות מן הפסס הזה עמלו כמדובר, ואם כפר יתנה על השמסה הגול מפינו גטורו, מה דכר וילדק בגו הרווה ואלהיים והקיבה: במלערי הגרדים והגברות. סרביה קנפ ואלו על פי כבוהיכס שזכרנו מל' ראה שאלר אמרו מרומה ידכס כהוב לאלר ומדיכס ונדוהיכס וכל מנהר מדיכס אשר מדרו לה', ואלמר מבלעדי, לפי שאין כהם חוכה כרלשטוים רק מאלל כל איש אשר ידענו לנו לגזור דר או דכה. ומאל כזה מקום נואח אל זכרון יתר הקבנות כאלמור ומלבד מה שהוא חייב בו וכו'. והיבטיה לראות כי ככלל דכריו כ עניי קרבן היחיד להמטת הקליו אשר זכר כרמז"כ כקדיים וכו', כאלמור שקרבן היחיד נחלק

חייב בו מן הקרבנות על המקרים אשר יפגעוהו מן הטומאות, על כל לידה שתהיה לו וכל זיבה וכל צרעת, וזולת זה הרבה. כל זה במצוה מאת האלהים לא משכיל ריני אדם והתחכמותו, ואין ביכולת הבשר לשאת את זה על סדרו ומנהגו וערכו ולא יציא להכנס בו ממשול, כאילו שיער ישראל ושיער תבואת ארץ כנען צמחית וגהמתה, ושיער שבט לוי. וצוה במדבר בערכים האלה, מפני שידע כי כשיסתדר הערך

אוצר נהמד

קמו שלמים: על כל לידה. קרבן וילדה ססס וילדה זיבה: זבל זיבה. קרבן זכ אם כולא שתי רלוית חייב בקרבן זיבה: חזלה או הרבה. חון מזה הכנס חיוני מלוח שיש כסס מרח ומכרוני כוס: והתחכמותו. שוכל להסחט וליתן ססס למלוח: ואין ביכולת בשר לשאת זה על סדרו. אין ביכולת האדם שופד לו דת כוס על פי שכלו, כי לא ישרד כה הסמוך לכסול אלו הסוללות והסרחות ולא ימוששו כוס ומביע עוד כוף כל הדורות, ולפניו היה גלוי יודע טעם מתן מורה כמה נשפות יהיו בישראל כנסתם בלדמתם ובמה הוילח הארץ למתה וכמות כנסתם אשר יולד להם כמקץ כל הדורות, ושם יזילאו ישראל ממוס על אופני אלו הסרחים מן המלוח עדיין ושאר עשירים ולא היה כסס אציון מהמת מתה ידס. ואמרו כאילו שיער, הוא כדי לסכר את האוון בליון כסס דת: ושיער שבט לוי. שלא היה להם חלק ומתם בליון, הקד'ס היה מביט שיהיה להם המעשרות שמכל הכנסתיו דן מהסוס: וצוה במדבר בערכים האלה. שאמ'ס שנמדדו לא היה עדיין כרבוים כלשר היו אחרי כן באי וכל דור היה הכיני ומתה כסס, עמ'ס הולאה הארץ וקרבת ס' אצ' סן לסס ככל זמן סיס שומר הערך הכריני סוס

קול יהודה

החלק לה' חלקים. החלק הראשון, שיהיה היחיד חייב קרבן על מעשה שעשה או דבר שדבר, אם בשוגג בעצרו על אחד מכל'ס כריחות שזכר שמה או כעבדו על שבעות כסיו, וא'ס כחזיר גם כן כסס על שפחה הרופה או עובר על שבעות העדות והפקדון. החלק השני, שיהחייב קרבן על ענין מן הענינים שיש בגופו כזב ומלועז או שנתפס במה אם הוא מיר ציון שיהיה שוגג או מיד וזכה ויולדת ואבר הכנסת לדת. החלק השלישי, שיהחייב קרבן על זסס ענין מהענינים שיהיה כנסתיו כעבור ומעשר במה כי מעשר במה אכולים אותו העגלים בירושלים כמעשר שני והכבור אם היה תמים מקריבים ואכולים אותו הכהנים וכן אם יביא בערובים וכו'. החלק הרביעי, שיהחייב קרבן בנהיגת זמן ידוע, והוא זמן הרגליים, שאלו כל אחד מישראל חייב קרבן עולת רלוית וקרבן שלמי הנהיגה וקרבן שלמי שמחה. והחלק החמישי, שיהחייב קרבן נדר או כנדבה וטעה שאל נא שיער כי כל אלה נקבלו באלו קר כדברי ההבדל ואם אינם שומרים כגון אחד כעבד. כי החלק הראשון נרמז בלמרו ומלמד מה שהוא חייב בו על כל דיון ושגגה והשלמים, ויהיו השלמים הללו שלמי

טודס טעם היוחס כוללים על דעת הרמב"ם בחלק נדר ונדבה ראה החכר להבדל את קרבנות מונה, פי כסס מוכנסים להודעה על סם והיה הובע על האדם, כלמרו אלא הכריבים להודות יודו לס' הסדו וגו' ויזכרו צמחי הודת וגו'. והחלק השני הוא מבוחר בלמרו ומה שהוא חייב בו מן הקרבנות על המקרים אשר יגעוהו מן הטומאות על כל לידה שפתיחה לו וכל זיבה וכל צרעת וכו'. והחלק השלישי כזכר עלה זכרומ בלמרו מהמתה כבירים וכטוריה. והחלק הרביעי נרמז אליו בלמרו והראיון. והחלק החמישי הוא כרסוס בלמרו מכלפדי סדרים והעדות. ואפשר עוד לפרש השלמים שזכר למעלה על שלמי הנהיגה ושלמי שמחה במהים הובה לרגל מלבד עולת הראוה שמתכרה בלמרו והראיון, כי רכה להשלים זכרון הקרבנות המחוייבים בהם והוא כמו שקדם. ומה שאמר על כל לידה, הוא על קרבן היולדת שחייב בעלה לכניסו כמו שיצא עוד בשלישי שימו' י"א: ואין ביכולת וכו' ולא יירא להכנס בו ממשול וכו'. ר"ל שא"ס לו ללדת לגבר זה בליון שאל יירא להכנס בו ממשול: כאילו שיער וכו'. ר"ל כי הוא ית' היה בזכ מעשר אמתו וזקד כאילו שיער הכל כפרס כמו שמנאלר והוקר וכבר קדם דברו על זה סמוך לו. ולו יעד קרה השיעור הזה המונבל בנדק וכישר לא היה מפליג לגלגלו על הקי אלהים ומורוהו כלשר סופר עליו מדרש חללים מחזור ח' כי שם אלא פסוק ובמתה לניס לא יבד אמרו זה קרה שיהיה מחלוץ על משה ועל אהרן, מה עשה כינס כל הקהל שמלמר ויקהל עושים קרה אם כל העדה, החמיל לומר ליצחא, מורח להם אלמנה אחת הייתה בשוכותי וטעה שתי נערות יתומות והיתה לה שד אמת, בלח לחרוש אמת לה משה לה תחרוש כשור ובחמור יהוד, בלח בלחם אמר לה אז הורע בלויים, בלח לקיור ולעשות ערימה ח'ל' ליהוי לקט שמחה ופאה, בלח למשות גורן ח'ל' מני הרומה והרומה מעשר ראשון ומעשר שני, הלזיקה עליה את הדיון ומתנה לו, מה שמחה מכה את השדה ולקחה שתי כעשות ללבוש מגיוריוהיון ולינוטת מפיריוהיון, כיון שילדו בלח אהרן וח'ל' מני לי את המעשרות שכן אמר לי הקב"ה כל הבכור אשר יולד בכךך ובזלךך הכזר, הלזיקה עליה את הדיון ומתנה לו, הגיע זמן גייה וזכה אותן ח'ל' הני לו ראשית הגז שכן אמר לי הקב"ה וראשית ח'ל' מני לי הכרזת אמרתי און לי כח לעמוד בניהם הוא הרי את שחמס אותן וזולתן, כיון ששמחה אותן ח'ל' מני לי הכרזת והלמיים והקייבה, אמרה לו אע"פ ששמחתי אותן לא גללתי מידו הרי הן עלי מרס, ח'ל' חסס לי שכן כחוב כל כרס בישראל קר יביה, ומלס והכל לו היתה כוכס סוס ושמני כנסים, ארץ כדון סא ביחלס עלונסא,

הערך הזה ישאר ישראל עשירים ולא יחסר ללוים דבר, ולא יגיע הענין לדלות שבם או משפחה, כאשר צוה בשנת היובל לשוב הכל כאשר היתה בשנה הראשונה מחלוק הארץ, בחלוקים ודקדוקים יצרו הספרים מהכילים. ומי שהתבונן בהם יכיר שאינם ממחשבת בשר, ישתבח ויתרוםם חושבם, לא עשה כן לכל גוי ומשפטים כל ידעום. ונשאר הסדר הזה בשני הבתים כמו אלף ת"ק שנה, ואילו הלכו העם על הדרך הנכונה היה מתמיד כימי השמים על הארץ:

בן אמר הכוזרי אתם היום במנוחה גדולה מאלה החובות הגדולות, ואיזו עדה טובה לשמור כל הסדר הזה:

אמר

אוצר נחמד

קול יהודה

סוה על סדר ישר וזוה מתיד: ישאר ישראל עשירים. מה שהו חלמה אלף כהנאנון מה כהנאן כל אחד מישראל לטויא מהנאחו, ובכלל זה הכתיבה אחת משבע בנים שסוף השמיטה, ואת המחשבים שיהיו יובל, ונחמד מהנאחם חלק אחד משכנה ולאחד מהמחשבים, לא והזכו מעשר לחטון סאוה אחד מעשרה ומעשר עני בשתי פעמים בשמיטה דיינו אחד מי"ד, וכשקנין הכל כהנאנון הפשוטה יעלה יותר משלש, מלבד מעשר שני שסיים נפחת משאוינו כעבור טורף אכילתו בירושלים, ומלבד כ"ד מתנת כסונם ומעשר בהמה לאלע בירושלים והאלוהים שאל קרבנות חובם ומעשר המלך מכל ארץ הארץ והאלוהים ובכחונם, וכמ"ד הרע"ב כמ"ד מס' מלכים, וכשנוסף כל זה על הבלע יעלה יותר מהני הכרוז אשר לכל אחד מהם: ו' ולא יגיע הענין לדלות שבם או משפחה. סגנונו יט': וכל שיהיה נחמד בזה הקודש בלויף בגורל סיים כסכן משוין ואחרת כרוה הקודש חלק זה יעלה לבעט זה ומל סיו יאל בגורל מן הקלפי כמו שאמר חז"ל בפ' יש עולין, וכן המשפחה נחלקו בימים בגורל (זה מאלתי כהנאן ו' פ' פנחס), וכל החלוקות אלו יאלו כהנאנה שהי' שיעה לכל שבע ולכל משפחה די זכרו עד סוף כל הדורות לפי סתודות שינאיו, ואילו היה נחמד מאלותיו לזוה שבע או משפחה או איש כגד סיה נספד הערך הזה, ובאחת הלא כהנה הערך סוס, כי בשנת סיובל שבו כל איש לאחוריו ולא יכול אדם למכור אחוריו ללמיטה: בחלוקים ודקדוקים. החלק שבעה לכל אחד משכנטי סיה בקדוק לפי מוז. הכעט סיוה טעניו ממה האכשו נוטים לכל מלאכה, יש אוהב פרקטיעה, ויש שאוהב לעבוד את האדמה, ויש שאוהב לגור להיות וכדומה לזה, וסיבני הק"ס לכל אחד מהכנטיים כפי מה שהו מכוונל. ודומה לזה אמרו כשפטים (דף ד') סיוה דבוס קא חילי ואמר

ל"כ הם עשירים והולכים בהק"ס, ע"כ: בחלוקים ודקדוקים יצרו הספרים מרובלים. כי כרוכס ויקר מנע הספרים להשגל כספור כל פרטיהם, כעין חז"ל בפ"ג מה עיני שמיטה אלל הר סיו ופי' מה שמיטה נלמדו כללויה ופרטויה ודקדוקיה סמינו דפי' ובמשך סיובל אלל השמיטה שרבי שמיטה יחד לא לך שבע שבהו וגו' משפט אחד שיה לזה ולזה לענין מרניה פרטיהם ודקדוקיהם: ונשאר הסדר הזה בשני הברים כמו אלף ות"ק שנה. לא כיון בזה לזמן המשך ביום, שכרי שמיטה יחד לא עמדו עד הכהנה כתי"ם או עם חוספה עשרים שנה כפי שהי הדעוה שכנבו כראשון סימן פ"ז, אחת סטונה מלח סייה טורה בישראל כהדס הפליטי לאלהם ממארים, כי כגד הרחאי לדעה כסימן החכרי כי מלח עד הרצן בים ראשון כהת"ק שנה, ובהסיטע עליהם שבעים שנה של גלוה בכל ות"כ של בית שני יגיעו לארץ ות' שנה בקרבן על פי שני הדרכים שהוכרו. ולפי דעתי כי לזוה ק' חוספה כוכהחאוה לאלהם החספרים, וראוי הוה ליכבד כמו חלף ות' שנה, אם לא שסכיים דעתנו לומר שרצה הכהנר לעשות סכוס חשבון חלף ות"ק ולא השג למוספת המלח. והורה החכר בזה כי לא מקרה הוה קרה לזו בשמירה החקים האלה זמן ארוך ומתמיד, ומזה התחוק הראוה על היוםם חקי האלויים וזמוריו לא משכל אדם והכהנמוטו:

הערה

אחרי ימא אספני ביראה' ימי' סיים חומר אס סיה לו פלטיין סיה חובק שסיס על שפס סיה) דיקו ואכחוריו דמוכין קא אחי שנאב' זכולון לחוף ימי' יסכוו, סרי סיהם לכל שבע נטיס לאחד מן המקומות טעניו: יצרו הספרים. יקרא כספיים, מלשון לר לו מקום: מהכילים. משהו וכל כליהם עשר חלקי (שטיס מ') מלשון מדי: חושבם. בגורל יקרא שחכ כהנאנון סנלחי סנלחי לסדר דרכי סמנוט: לא עשה כן לכל גוי. שום אומס ולשון לא זכו סיטיו להס משפטים מיוהדים ויהודים שגולס סיה ובעולם סיה: ומשפטים כל ידעום. אס אמנס חיוס לזמס סמכד לס משפט סדס, סוה כפי אשר גודים מלכס וסס לא ידעו ולא יעוט על מה יסידוס: כעני כפי הבתים. כעני כפי מקדשות, וסיס בעני מעשרס כהנאנון סיה לישאל כהנאנון יסכנר כנריאחוה שמיס והלר שינקיינון קי' היה סמכד כימי השמים על הארץ. כמו משפט וזוה סיוה חקי האלויים וזמוריו לא כהנאנון, קן סיו ישראל קיימים לפניו כהנאנון:

בן ארם היום. גנלוהס: כאלה החובות. סמנוט כרוכס אלוו הטלויות חלק, ר"ל אין לכס תקיס רק סגלות, פי קיס מלח לשמור כל דרכיהם סהלו: ואיזו עדה הובל לשמור כל דרכיהם סהלו: ור"ל רחוק טוה שימאל קסן שמון רב סיטיו טלס קדושים שלא ידעו לנכס סהלוהס סמנון והטורה ככמו סמכד סוס סוכרתי, כומר יס לכס סמנון סס לומר שאין ביכולת כגד לעמוד סס:

הערה

נח אמר החבר העדה שצופה שעונשה וגומלה לעתה בתוכה, ר"ל השכינה, הלא תראה מה שאמר יהושע לא תוכלו לעבוד את ה' כי אלהים קדושים הוא, וזה עם מה שהיתה בו עדתו מן החסידות והזדירות, כענין שלא נמצא בהם עובר בחרם יריחו וזולת עכן לברו משש מאות אלף איש, והיה מעניש הכל לעתו מה שהיה, ומה שהיה מעניש מרים בצרעת ועונש נדב ואביהוא ועונש עוזא ועונש בית שמש כי ראו בארון ה', ומה שהיה מופתי השכינה שיראה המעט

מן

אזכור נחמד

קול יהודה

נח העדה שצופה שעונשה וגומלה לעתה וכו'. ר"ל על אשר שאלת איזו עדה

חולל לשמור כל הסדר הזה, אשיכך המלך כי העדה אשר תוכל על זר היא הכוונה עין בעין פרעיות הנאחז האל במחכה לגמול ולענש מיד לפניה אחד כמו רגע, וכמו שזכרנו בזה מעלת המלכה בראשון סימן ל"ה ובשני סי' ל"ב. או יראה לעת שלה, כלומר בכל עת עשויה דבר ראוי לשכר או לעונש: הלא תראה בזה שאמר יהושע וכו'. הם דברי יהושע האחרונים סימן כ"ד כאשר בא אל בני ישראל לבסוה לדעת את אשר בלבבם הישמרו מחותיו ית' אם לא נפש לפניהם קלות וחמורות למען יחלמנו בעבודה אלהים, וזה הדבר אשר מלל יהושע אל כל העם, לא תוכלו לעבוד את ה' כי אלהים קדושים הוא אל קטוח הוא לא ישא לפשעכם ולא תחמיתים כי פתונו את ה' ועבדתם אלהי כתר וצד וברע עליו וכלה לכסב אחרי אשר היטיב לכם, ויאמר העם אל יהושע לא כי את ה' ועבוד וגו': וזה עם מה שהיתה בו עדתו וכו'. הטעם הנמוך הזה המסופר היה כי עם עובד החסידות הגמלא לא נפקה, כשראים עליו עין עם עובד היואל לבדו הכלל כפרסור הספור ביהושע (ז') וזמו שהזכירונו פניהם ועשרה פתיחים עמו לבני ראוון ולבני גד והלחי שבט מנשה (סימן כ'). לאחר הלא ענין בן זרח מעל מעל בחרם (עין כל עדה ישראל היה קצף והוא ארז אחד לא גוע בטוה: והיה מעניש הדבר לעתו בזה שהיה. ר"ל שמה שהיה משון האיש היחידי ההוא היה מתפשט עמו כלל מיד ממנואר שם בתלזה אשר מלחמה בצבורי בעלמחמה העי: וזכר שהיה מעניש מרים בצרעת. כי פתחום לפתח ועקב עונה כחמרו פ' בהעלותך ויאמר ה' פתחום אל משה ואל אהרן ואל מרים ואז שלחמכם וגו', ופרס מין עשה שהיה צרעת להלגיז בעוהם העוהם הבא עליהם פתחום אל ראונו כמרה בזה הלא הרצן לרוע, בניות לבעליו כדי בזיון וקצף כי ממך למחנה יהיה מוטט וכדד יקב, והוא רע ומר ממוט: ועונש עוזא. אשר הוכה גידי שמים וימות על אשר שלח את ידו לחלוז בחרון ה' בראונו כי שמכו הבקב כמסופר בשמואל ב' (ו'): ועונש אנשי בית שמש וכו'.

נח העדה שצופה. מה שחמרת איזו עדה פולל לשמור ולמה לא, הנה ודאי מחמרת שכולם יחד זמיים לפני מי הם נותנים דין ומשפון ומי מהסך בקרבם לפקוד על פונם, ויחייבו שיהיו כולם קדושים ופריים לעבודה ס': שעונשה וגומלה. כמראה המופלא וגומל סוג לנדיקים: לעתה. תקף ומיד פורע הסכר והעונש: ר"ל השכינה. סיהם שורה בקרבם, ובעבור זה סיו חיקף נעשים על עונותיהם: מה שאמר יהושע. כהסוכות את ישראל קודם שנתנו וצבא את העם ואלו ארובת האלם בנתיים אלהי אמורי או דרוים לעבוד את ה' ויענו ארובת כולם מליה לנו מעובד את ה' לעבוד אלהים אמרים וגו', פ"ז סביב יהושע לא תוכלו לעבוד וגו' כי אלהים קדושים הוא אל קטוח הוא לא ישא לפשעכם (יהושע כ"ד), כי הנה ודאי מי שסוה מקרא בטוהיו וחסקם להקם סיהם יהיה עליו למשא כל עוד שחיו יוכל בנתיים נקמו, וחיבק בשיפאל לו יוכלת ודאי שאינו מתחמרת בנתיים, ועל זה נדמוין שם לנגדום ענין אלהים שאל קטוח הוא, ומחמרת שלח יצא ממנו כל יוכלת ודאי שלח ישא לפשעיהם וינייג לים הטוהם תקף: וזה עם מה שהיתה בו עדתו מן החסידות. אע"פ שביד יהושע ענין כולם חקידים עכו' סוכיה אוחם ואמר להם שחמרת מלך ארץ להסור בעבודה ס': בענין אשר עלה במצא וכו'. והראים על החסידים מה שלא מלאו מי שערב על החרם שלא יוקח מיתו רק ענין לבדו כמנוח רכ כוס: והיה מעניש הדבר לעתו. ועם כל זה בעבור שהא יחידי מניין שערב על החרם נעשו תקף: מה שהיה. כמנואר שם כמלחמת העני בעל ישראל: מעניש מרים בצרעת. איך לא עמד לה כל לזקתם להחוט להם הטון מה שדברה נחמה, עם סיוח שהיה בזה ענין שונגת כסוכה שמשם נדמוטו ענין כל החשיפות מלחמו והסלגי בחסידות וימר מן הכוץ: ועונש נדב ואביהוא. על ארז שנקרו ספק: ועונש עוזא. אשר בעבור כי שלח ידו לחלוז בחרון בראונו כי משנו בקרב (פ"ז ו'), עם סיוח שמתוין שלא יפול הארון, עכ"ז מת תקף, וגם אז שון קרוב לכונג: ועונש בית שמש. אחי בית שמש שרלו בחרון ה' כשהחיו איזו פלתיים (פ"א ו'), ועברו על מה שחמרת ולא יבואו לראות ככלה את הקודם, כמחמרת מול פ' אלו אמרים, ואשילו על דרוים בעלמחמה סיהם טענה סה תקף. ואע"פ שהיה מעשה בית שמש קודם למעשה עוזא הביאו אח"כ מפני קלות הטון שלא היה רק דרוים ועכו' נעשו מיד: ובהו שהיה ממופתי השכינה. ומה שהיה עוד בקרב מוטט וסימן מוכהם שהשכינה שורה בקרב ישראל: שיראה המעט מן העונות. אשילו

בספר שמואל מפורש (פ"א ו'), וממה שזכר כמה פעמים פ' אלו נחמרון) שהיה חטאים כי הרסו אל ארון ה' לראות מה שנהונו ועברו בזה על מחמרת הכוהז ולג יבאו לראות ככלה את הקודם ומחו, והוא בחמח פסונו של כהוב, וכיון לומר כי העונם הפחומי ומלח בעמטם קף לטכה קלם, וזה משלמנה ההסגנה המדוקדקת כמו שזכרנו. ומה החזה כי לא שנה סדרו ע"פ הקרי,

מן העונות לעתם בקירות ובגגדים, וכאשר ירבה הענין יראה בגופים על מדרגות מן החזק והחולשה*, והכהנים מועמדים לחכמה הזאת הדקה, להכיר מה ממנה אלוהי ומצפים בו שבועים כאשר צפו במרים, ומה סמנו מזוני מתישב

אוצר נחמד

קול יהודה

על עון קטן סיס טעונים נאלץ: לעתים. מקץ גלי איחור: בקירות ובגגדים. כמחלי כפתים ובגגדים סיס נאלץ געג סרעס, ואתנו רז"ל במדרש רות אין בעל הכתמים פורע מן הנפשות תחלה, ממי אהם למד מחיוב וכו', ואף נגעים כן תחלה באים על ביות, חרז בו הכי טעונים תהיה שגמאר ותלוג את הכתמים אשר כהן סגנע, וזהם לזו טעונים נתיסם שגמאר ונתן את הכית וגו', והל"כ בלין על נגדיו, חרז בו מוטע וזהם לזו טעונים קריעה שגמאר וקרע אומו מן הנגד, וזהם לזו טעונים שריסם שגמאר ושקף את הנגד, והל"כ בלין על גופו חרז בו מוטע וזהם לזו ביד יסח מן תחתה, ט"כ. וזהר לזו טעונים ונתסו דברי המכר: יריבה הענין. ענין המעמ: מן החזק והחולשה. כנוכר במדרש הל"ל, וכן נזרעט סגורף יס טעוסר כשביעי ויס ססגור עוד טעוע ויס סהזח מזרעט מוחלט: והכהנים מועמדים. הכהנים מוזמנים להנין וזהו הכחמה סהקל והסגלל: להכיר מה ממנה אלהי. בו סהזח סגנע סהק על עונם אלהי וליעט: ענין ומצפים. מה טעונים. מזהם בו סהקן לפעמים טעוע אחד ורזהם כשביעי וזהם נחפך סגנע כמרחכו או כשיסרוד טעסרו וזהם עמד כשביעי מסגור אומו עוד טענע ימים, וזהם אזה כזה סגנע ולא טעה כעור וטעסרו סהקן, וזהם טעסח סוז מזרעט מוחלט, וכן אזה טעסח כשביע סרלשון סוז מזרעט מוחלט. וכל זה לפי ערך החומר, אזה סוז קל לייט מוטגור רק טענע אחד אומו מוטע גדול מוטגור שני טענעס, וכיוסר גדול טעמ מוחלט: כאשר צפו במרים. כידוע רליוס שחף ססגור מכלל טעונים ומתחיל יס עד שיכוע כסחוס, כמו שמללנו במרים שגמאר סה"י ססגור טענע ימים וזהה סחפף וגס רליוס שזרעט עונם אלהי כמו במרים: וזהה סחפף מצי. יס מטענעס כשלים מרוע מוג סלרס כמו שרל ללי סגור

כי כיון מלאכתו למכוון שחא ופאטי בית שמש נלדב ואזכיהו להיות חסא כלס כקדש, על כן הקדים זכרון מרים היואלה מכלל חטאס, ואתר קך סדר זכרון נדב ואזכיהו אשר הקריעו לפני ה' אש זרה, ולדעת רבי שמעון ככר היה חטאס כקדש הסך נסך סכר, כי שתייו יין נכנסו למקדש ממה שזכור סמוך למיתחס יין ושכר אל חטא, ואתריו ענין חרז אשר שלה ידו כגליון ה' ולא נקס. ועם סיהו אשטי בית שמש קדמיס אלוו כסחוס, וכומנס, נחאתרו כדברי החכר לקלות חטאס לפי הנראה, וז"ל ועונם אשטי בית שמש כי רלו כגליון ה', כלומר אש"ט שלם חיותס חטאסר רק לרליה כעמלמ: ומה שזריה כמופתי הדשכניה וכו' וכאשר יריבה הענין וכו'. מעטיו כוננו על אמרי יוסר חכמינו ז"ל במדרש רות אין בעל כרחתיס פורע מן הנפשות תחלה, ממי אהם למד מחיוב, לקח תחלה כממומו ואתר קך כבניו וכני ביות ואתר קך כגופו. וכן במזרים, תחלה כממונס ויך גפסס והתחס ויסכר נכרד כעיסי ואתר קך ויך כל כבור כמזרים. ואף כנגעיס כן, תחלה כלין על ביות חרז בו הכי כן טעונים תהיה שגמאר ותלוג את האכנים אשר כהן סגנע וזהם לזו טעונים שגמאר ונתן את הכית את אכיו וזהם ענין, וזהה קך בלין על נגדיו. חרז בו מוטע וזהם לזו טעונים קריעה שגמאר וקרע אומו מן הנגד, ואתר קך בלין על גופו חרז בו מוטע וזהם לזו ביד יסח מן תחתה מוטעו, ט"כ. והנה עם היות סדר הכהוב כליה סומר חמומו

בין דין לדיון ובין געג לנגע כאשר יסיה עליו בעל המדרש, ככר טענע על סדרו אשר כן כשק רבנו לקטוה סיו ומחלרסי. וחסר יחסר עוד במדרש משל אמה הדכר חזמה לעבד רעו סיהה נמכר, כשהן רבנו לקטוה סיו יודע שמהו עבד רעו ילקח עמו ככליס עמל סרה יזה רודה אומו כהן, כיה ססרת הכיו אומו ככליס וככלו. כך הקב"ה היה גליו יודעו כליסו שיהלס עמיד לחסומו והתקין יסורין הללו שאל יחסא יזה רודה אומו כהן. כך היו הנגעים באים, האכנים היו לוקוס תחלה וזה שסחוב ונתהו געג זרעמ כביה לרין לחחוסכס, עשה שזוכה מוטע וזהם לזו מלקוה כבדיו שגמאר וסכגד כי ייהי בו געג זרעמ, חרז בו מוטע וזהם לזו מלקוה כבדיו, וכידוע כגופו מעם מעם תחילת ממריעס הנראה כשביעין וזהם יס ימכר רלשו, ועדיין יס כמריעס רלשו סהק לפעמ סהק תפרה, חרז בו מוטע וזהם לזו מלקוה כשביעין שגמאר אזה כי ייהי בו כעורו שחין, חרז בו מוטע וזהם לזו מלקוה כנגעיס קשים שזה ססלח וזרה, ט"כ. וכן נחבארזה כונה החכר ומה רלס כלמרו יראה בגופים על מדרגות מן החזק והחולשה, טעניס מלון לשכר דכרו בעל המדרש שזכרו מחס חולשה היסורין הנאים על גופו של אדם כל עומה שכל ענינס מלל המוסר הקודס, על דרך אז יגלה אין אשטי וכמוסרס יתחס (איוב ל"ג), וע"ד אמרו עם (ל"ז) ויגל זאוס למוכר וייחסר כי ישונון מלון. וככר כלו דברי המורה סמונים לזה כשליס ס' מ"ז וז"ל, אבל סומאה זרעה ככר כירטו עיניה ורבותיו ז"ל ג"כ כלרזהו והידוע אומו, והעיקר המוסכס עליו שזהו עונם על לשון הרע וטפשיה סהזח יתחיל ככתיס, וזהם עשה הטובה סוז החכיון, וזה עמד כמרי וספסם השמי סהזח לכלי מטחיו וכלי ביות, וזה עמד כמרי וספסם אל כגדיו ואתר קך כגופו, וזהו כמרי כפומה וכו', ט"כ: מה כמנה אלהי ומצפים בו שבועים כאשר צפו במרים וכו'. לכל מראה עינינו הנכון כדברי החכר מה יורו משפטי הזרעמ היזה כליה נחכנה לסומאה רק כזיומה אלהי לחוכמת עון כרעמה על מרים, וז"ל ולהכיר מה ממנה אלהי ומניס בו טענעס, רזה לומר שזו כזיומו אלהי יהיה רליו לנטע בו הטענעס הרלויס כפי איכות הזרעמ אזה טענע

מתישב ובלתי מתישב, והיא חכמה מופלאה הזחיר עליה הבורא יתברך במה שאמר
השומר בנגע הצרעת לשמור מאד ולעשות ככל אשר יורו אתכם הכהנים הלוים :

אמר

אוצר נחמד

קול יהודה

אז יתחזקו בפרשת הכתוב. והביאו הדמיון בזה שהזכיר
כאשר נשפך דמים שבעה ימים אחד עליו הדבור הסגר ו'
ימים מחוק למהרה ואחר חשקף והסגר מרים וגו' :
ומה שבמנה מוגי וכו'. ר"ל יתחזק לבער מזגו של
אדם. ומה שאמר מתישב ובלתי מתישב יוכיח
אל החלק האלהי כי בהיותו מחויב וקבוע ויחלט מיד,
כעין אמרו לרעה נשמה היא בעור בשרו ושמחו הכהן
לא יטביעו וגו'. והנה זאת תהיה טעמו המורע
לדוגמה מה שכבש ההכס ספורנו אביר הרופאים וז'
בפרשת חזריע. אדם כי יהיה בעור בשרו, וזה יהיה
ברוב אם לא יסגר הזרע מדם הגדות. שאת לא
ספחה או בשרה, כלם מייני זרע ומרמיין לבן כח
שבת בקבולה. ואין בהם ממייני הזרעה שספרו הרופאים
זלתי המורפיאלה והאלגנדרים וההנק, אמנם שאל
מייני הזרעה החזקים שספרו בהם שבין לכל הגוף

היש

בכלל והם מופים אל האודס וההמרוז אל הפמלס המורע כלל, כי אלה לרעפת המורעו לבער שספרו ז'
עין שאת והולדתה בשרה ותולדהה בנות בתוכחה על עון כאמרו (בברות פ"ק) על שיש בו אחד מלרעב
מראות הללו אינם אלא מזבח כפרה, אבל שאר מייני הזרעה שספרו הרופאים לא יהיו בעממו כלל על ד'
מזבח כפרה אם לא יהיה עמו בהלכות הקבלול ח"ו כשאר מדוי מזרים הרעים, או מלד העט בהיהגת
המחלל והמשהה וזלחה, ולא תהיה בהם עומאה כלל, ע"כ. ובכן יהיה מה ששמנה אלהי סוג הזרעה
המזכר בכתבו, ומה ששמנה מציג סוג הזרעה המזכר אלל הרופאים, כי לא רחי זו כרחי זו וזהו שמוט
לפיכך לא לטמא כאשר דברנו. ואלום מקום הונח לנו לבלאר הדברים על דרך אהרה שבשכס מתישב
זלתי מתישב אל המזגי הקרוב אליו, ולפי זה גם המזג הבא בדרך הפעם יחבול הפומאה כשיהיה על אופן
יתפרסם מעינו כיהו מתישב וקבוע על ידי מתיב וזער לבן ופסיון וכיוצא אשר על פיהם יהיה כל ריב
וכל נעם אם לפסור אם להלחום אם להאביר כחוזר בראשון ממכתם נגעים ומתנו והלאה, שטס יהיה הדבר
לפי מרמינו ממשתנה ובה המשתנה טבעייה מזד המזג, אך זה כי אם נעם אלהים המשתלשל על האדם
באמאטו דרכי הפעם משרתיו עושי רעו, וכאמרו ופקדתי בשבט פשעם ובנגעים עונם. ומהו המין יהיה
מה שאמרו בתורה על פסוקים רבים נגעים לפרשם יולדת, כי היה זה ללמד שהכללי שפאר מן הבהה יהיה
הולד מזרע, וכל מי שישמש עמה ביום ראשון לנדחה יהיה הולד מזרעו בעיני שמים, ואם הוא משמש לפני
ימים לנדחה יהיה מזרעו בפעמים שנה, ובן עד שבעה ימים שאם יבא שמה הפעמי לנדחה יהיה מזרעו
לשנים שנה, ומנו שבת מזרעו בהנחומה. ומהו המין יהיה זה, ומה שאלמרו קמן היוצא מזרעו ממעי
אמו אין לו פסרה, שעליו יתבאר מאמר הכתוב אל נא תהי כמה אשר בלאתו מרחם אמו ויחלל הזי בשרו,
ר"ל אל נא תהי ארוחתי זאת כמזרעו ההשוב כמה אשר בלאתו מזרעו מרחם אמו יהי הוא כמי שמחלל את
צברו שאין לו פסקה עולמית, וזאת תהיה תורה המזרעה הזאת אשר לרעה על דעותיהן, שצברו העולב.
מותרו עלנזק רפואות העלה און לזו, כי דברים שבין אדם להבירו לא ממש ללפניה ואלו ברצון מצינו המעלב.
זלתי זה לא יובלל האלהי מן המזגי בענין הפומאה, רק שהאליה אין לשום לב אליו להבחין בענינו אם הוא
קבוע כי מאת ה' יהיה זלתי ויהיה נפלאה, רקצתהה של מרים שהפולחנה מיד לטבע אחד עד נרפא הנגע.
אמנם המזגי שאל המערים דה הפלל בענינו, ראינו לבקר בו אם מתישב בלתי מתישב ע"פ הללוים המפורשים.
ומה שאין ספק בו שזרעהה של מרים היה דבר נפלא בהלכות הפלא, ועל כך כתב המורה פ' כ"ד בשותף
הלק, כי ויתר תף ה' כס וילך ית בו שני עמיים יחד, ענין הסחלק ההשגחה הממונה בהליכה, וענין
ההשגס הדבר והגבור והראותו, לומר הכרון תף אשר הלך ומשך אליים ולזה ענה מזרעהה שכל. פ"כ
מדבריו וכוון בהם אך תהיה זרעה מרים מוטווה מהש"ה על דה העונם לא מהסכהה פנים והעדר השגחה
בגלגל. ואל תהיה בראש מחשבת מליו כספרי אל נא תהי כמת, אם תיבד וזאתה בתפלה מי מסגירה
או מי מסגירה, אפי אזי אפשר לראותה שאני קרוב ואין קרוב רואה את הנעיים וככה אחר אין בעולם וכו',
שמרה מזה עמם הנגעים המופלאים המפורסמים בללא ויחמו להצנבר בין מתישב לבלתי מתישב, שכן מובינה
אמרו מי מסגירה או מי מסגירה או מי אפשר לראותה וכו'. אל נא סמי כמה וכבדור לא יוכל להתיש,

נמ אמר הכוזרי היש אצלך בזה דברים מספיקים ומקרבים אותם לשכל :
ס אמר החבר כבר אמרתי לך שאין ערך בין שכלנו ובין הענין האלהי, וראוי
שלא נטרח לבקש עלת אלה הגדולות והדומה לזה. אבל אני אומר אתר
בקשת המחילה מבלתי שאגזור שהוא כן, שאפשר שתהיה הצרעת והזיבות תלוי
בנזמאת המת, כי המת הוא ההפסד הגדול, והאבר המצורע "הוא כמת" (כ"ל דומה
לבשר המת), והרוע הנפסד כן, מפני שהיה בעל רוח טבעי "מוכן להיות טפה" (כ"ל
מוכן לקבל רוח חיים טבעי) שיהיה ממנה אנוש, "ההפסדו כנגד כח החיות והרוח
(כ"ל וכאשר נפסד דומה למת), ואיננו משיג בהפסד הזה לרב דקותו אלא בעלי
הרוחות

קול יהודה

אוצר נחמד

נמ ד"ש אצלך בזה. האם אתה יודע עניני הנגעים :
דברים מספיקים. איזה עמיים נשך את האוזן
המספיקים לקבל אותם הדברים אל השכל, מאחר שלפי פשטן
לכל הדברים השכל מרחיק לקבלו :

ס שאין ערך בין שכלנו וכו'. אין להענין בשכלנו דבר
אלשי כי אין מנחה לשכל האנושי להבין אליו
אדם קטן, וזמן שלל יונגש ד"מ בחוש השמע הראוה
ובגוויים, כן אין בשכלנו שום מקום שבהננת עמיים אלהיים,
ואין לנו לדון כס קיבוץ אל השכל או לחוקו כמו שלל ישמע
טולד כומח עמיני האנשים : עלת אלה הגדולות. עטס
דברים נעלאים כללו : בקשת המחילה. מהס"י : מבלתי
שאגזור. איני גוזר שכן הדבר נודאי : והזיבות. קומח
הכ וסוכה : תלוי בטומאת הדם. עטס טומאת כטס
קומח כמת : כי הטומאה הוא ההפסד הגדול. מספד
החיות לגמרי מכל בגוף : והאבר המצורע הוא כמת.
התקן שטן המצורע שבו הנגע הוא כליו מת ולכן הוא עומח.
(אמר המהסד קט"ו לי א"כ כבר כמת שבו שטנו אחר ח"ל
בשבת דף י"ג ע"ב אין כבר כמת שבו מרגיש כאיחול יחס
אף זה מכלל הנגעים, וזה לא שמענו, וז"ע) : והרוע
ההפסד. ורע הוא מטמא א"כ בעבור שנספד מלקבל זרות
אדם : בעל רוח טבעי. יסו כי הנגע לקבל זרות סחי
לסיות ממנה אדם : והפסדו כנגד כח החיות והרוח. כמו
שסיח כזאה טסיס עיני גדול שסיח ראוי לקבל זרות אדם
ובמספד יסו ססחיותו כו בערך המעלה שסיח לו מקודס :
ואינו משיג בהפסד הזה. עמיני טומאות והלרעת וסחיות
איש

כי קרוב אלך הדבר מאלו כפיך ובלבדך להשיב ולומר,
כי ענין ראוינו של כהן אין בו כדי להוכיח לזכך
הניקור להבדיל בין מחושב לבלתי מחושב, כי אין זה
רק משני נזרח הכהוב שאין טומאה הנגעים ושהרתן
עמרה אל על פי כהן, ומשנה שלימה שטנו במסכת
נגעים פרק ג' הכל כשרין לראות את הנגעים אלא
שקומחא והסגרה תלויה בידי הכהן, אומרים לו
אומר עמח והוא אומר כמת, אומר טבור והוא אומר
טבור, ע"כ. וזהו"ל כתיב אמרו אל סוסנו לרבות
את כל ישראל מה ה"ל או אל כהן זכניו הכהנים,
אלא ללמד שאין טומאה וסכרה אל מפי כהן, הא
כי"ד הכס שבישראל רואה את הנגעים ואומר להבין
אליו שטיח אומר טמא והוא אומר טמא, אומר טבור
והוא אומר טבור, ע"כ. והוא אף זכירוב היו להבין
שיתבט עמח וטבור עכ היות הטומאה שם בלא שפן
הואיל ויד אלוה נעשה בה ע"י פלח גלוי ומפורסם.
ואין לשון מי מסכירה כעין אמרס בשתה ס"ג דמגילה
אין בין מורע מוסגר למורע מוחלף אלא פרישה
ופרישה וכו', רק עמינו על עומחא מוחלפת, כלשון
הכהוב שס ססגר שצנת ימים מחון למתנה ואחר
הסאקף והסגר מרים מחון למתנה וגו'. ועוד אפי אומר
כי עיני המדסד אשר זכרנו מסכרי הוא דרך אגדה
להמלין לדבריו של הכהן שבהתנו על לרת מחוס, ש
שס לא כן אף נסגרה מרים הואיל ולא היה שס
ככן אשר עמח טמא יקרא נזורה כהכוב במשפטי הנגעים
פי ה' ימתו בו ועל פי יסעו, ואין מן המדסד מחכר מדה להענינו :

נמ דברים מספיקים וכו'. ר"ל שפיסוף להטות לב האדם אליהם כסכרה נזכרת פנ"ט שזינה מוסח
חוקך. וכבר בא דוגמת הלשון הזה ברלשון סימן י"ג וס"ח ובמקומות זולתם כמבואר שמה :

ס כבר אמרתי לך שאין ערך וכו'. כבר העירכו על זה ברלשון סימן ע"ח וז"ל ובשני הזה סימן
כ"ז וז"ל : והוא : המרת הוא וההפסד הגדול. ולפעום הפסדו ראוי להיות נחשב ונאלח מוליד
מומח נזמטים : והאבר המצורע הוא כמת. להפסד החיות מן הכהר הוא הנפסד, כי על כן ח"ל

בסכרי אל זה התי כמת מה המת ממחא כהאל אף כן מורע ממחא כביאה, ובממדבר רבה לרנפה השזיים
כמה, עני, ומורע, וכומח, ומי שאין לו נים, מורע דכחיב אל נא התי כמת וכו' : והרוע בהפסד כן
וכו'. דימה הזיבות לקומחא המת מלד העדד כח החיות והכוח השטח אליו כמבואר סימן כ"ז, כן פירש
כי היה כההלה בעל רוח טבעי שזוכן מן טבעתו להיות ספה ראייה כהתחדש ממנה אנוש ואלו נגד המת אינו זילט
בשאי, ובחפסד הזרע כהה נעדר ממנו כח החיות והכוח השטח לו כאמור. ומס נגד המת אינו זילט
הפסד החיות, הנה גם הזרע אשר נעדר כח החיות ממנו, יש לו למוח הולאות. וקרוב אליה הדבר מאל
אשר כהה הרמז"ל בפרשה מורע על קומחא שכתב זרע ח"ל, ושעס קומחא שכתב זרע אש"כ שהוא כסכב
התולדה כטעם כומחא המת, כי המקור משחה והשוניב לא ידע אס ישחה זרעו או יהיה ממנו ולד נער וכו',
ע"כ : ואינו משיג בהפסד הזה לרב דקותו אלא וכו'. כי ירחק ממך המקום על למתה הנחשי
כסכב

הרוחות הדקות והגפשות החשובות, המשתדלות להדבק באלהות או בחלומות האמתות
 החמראות הברורות. ועוד יש מעם* שימצאו כובד בעצמם בעוד שלא רחצו מקריים,
 וכבר נוסח שמפסידים במגעם הדברים הדקים, כפנינים והיינות, ורובנו משתנה
 מקרבת המתים והקברות, ומתכלבלת נפשנו זמן מה בבית אשר היה בו מת, ומי
 שהוא עב הטבע אינו משתנה לזה, כאשר אנתנו רואים דמיון זה בשכליות, מי
 שהוא מבקש ליכות נפשו ומחשבתו בהכמות המופתיות, או זכות נפשו לתהנה
 ולתפלה, מוצא לנפשו במוזנות העבים ובתוספת המאכל והמשתנה היוק, וכן ימצא
 היוק משיבת הנשים, בחברת הליצינים והתעסק בשיירי האהבה וההשחוק:

סא אמר הכוזרי זה מספיק לי בהתרת מה שתתפק הנפש למה הוא מטמא
וי"א עם:

אוצר נחמד

קול יהודה

בהפסד הרע הדומה למוח, הואיל בלר כי אמנם
 לרצ דקוהו לא יורגם ההפסד רק אלל בעלי הרוחות
 הדקות וכו', כי נפש יקרה הוא חובל, כי אמנם
 ההפסד הדק עושה רושם בדברים החשובים החמיהסים
 אליו בדקוהו. לדוגמה מה שכתבנו בראשון סימן ז"ג
 עם לרף מה שכיון הכחוב בלמרו זכובי מוח יבלתם
 יביע שמון רוקח וגו' כחבולר ששה. והלא ממשל מעלים
 הוא זכה כמו שיבא, והכל שב אל הסכה מפני מה
 היוצת ממחל מה שלא יקרה ביהר המותרות יתמן
 וכלואה וכמו שיבא סימו של דבר כסימן ס"א. ויש
 כלל דבריו מה שהזכירו ז"ל (שבה ס' רבי עקיבא)
 דברו אל בני ישראל, בני ישראל ממחלן ביבנה ואין
 כותיים ממחלים ביבנה אלל גזרו עליהם שיהו כזבים לכל
 דבריהם: והששתדלות להדבק באלהות. הגדה
 כלם קדושים או בעלותיהם חסידו עליון: או בחלומות
 וכו'. בעלי רוח הקדש והנבואה, כי כאשר ירים את
 ידו בדברגת החשיבות וגבר ישראל בהרשגת ההפסד
 פס דקוהו ומעטו: ועוד יש מעם וכו'. ר"ל כי
 מלבד מה שראינו לקבל אמתה הכתחו מלד עמלה להיות

אינם נעלים רק לחומת ישראל פסם ליקוח נפש וחשיבות
 כמתם ממעמלים מוח ההפסד, ואין ספיקו מעמלים עומאה
 משום דבר. וכן אמרו בערך ר"ע בני ישראל ממחלים כזיכה
 ואין ספיקו ממעמלים כזיכה: המשתדלות להדבק באלהות.
 כל עדה ישראל מוכנים שנקרה עליהם הנבואה כעיון שאמר
 מי יקו וזכה כל עם ה' נביאים: ועוד יש מעם שימצאו
 כובד. כלומר שזה שסם בעלי רוחות הדקות הוא הטעם ג"כ
 למה מרגישים כובד גנופס בעוד שלא עולו מקריים,
 עומר מווס: וכבר נוסח. וכבר נוסח: ששפסידים
 במגעם. איז והנה מפסידים במגעם: הדברים הדקים.
 הדברים החשובים: כפנינים. המרגלות שיורג שטי כלונן
 מראים במגע הגדס והז: והיינות. היון מחמן כמגעם:
 ודובנו משתנה. רוח בני ישראל מרגישים השינוי גנופס:
 מקרבת המתים והקברות. אם יתקרבו אל נפש מת או
 בית הקברות: בבית אשר היה בו מת. אם יכנס אלם
 ויתראל לש דעמו מתכלבלת לזוה זמן: בשכליות. דברים
 מופתלים: בהכמות המופתיות. הכמה הפילוסופיה
 האמתית: או זכות נפשו. מי שרושם לוק נפשו להסתל
 כהונת הל:

סא זה מספיק לי בהתרת. יסונו: מה שחתפק
הנפש. מה שקסם על נפש לקרבו אל הטל:

וז

המחפסל בו, עוד יש לו הדמות ראה לז מה מד מה שנתברר אלנו כי האלמים החשובים בעלי נפש זכה שקדם
 זכרם ימלאו כובד בעמלם נכ אחר הטסק היוצת מהם בעוד שלא ירחו מקריים, ואין זה כי אם מלד זכות
 נפשם המחפסלת לז לז עוד שלא יסכרו ממחפסלי החורה אשר המליטה רפואתם כרביהם שפרס כמים. ומלח
 מקריים טוללת היוצת ג"כ, שהרי עיקר הספור על היוצת סוכב הולך. ולפי הטעם השני הכוונה מנוארת
 אלל שלא ידענו על לז מה עם ללמרו הדברים: וכבר נוסח וכו'. הואיל בלר ז"ל משל מה שהימה משגת
 הפסד הרע לבעלי הרוחות הדקות, ולמר שכבר עמד הסיסון על בעלי היוצת שפסידו כמגעם הדברים
 הדקים כלמיים והיינות. ודוגמה זה סופר על הכתם הגרעם כמראה זכוביה פ"ה בעמל האלס בימי דח
 זוהה, וכמו שזכר הרלב"ג בשם הפילוסוף רלש ס' ב' פ"ה. והדמות היוצת הלל הם קרובים בלזיכות:
 ודובנו משתנה וכו'. מוסיק רליה על מה שזכר כי בעלי הנפשות החשובות קרובים מלד להרגיש ההפסד
 כנייה ומחמן: כאשר אנתנו רואים דמיון זה בשכליות וכו'. מהם דבריו בסימן מנואר עולה ג"ה
 שראשונים, וזה כי סכה קלה מלד נפש יקרה מלד להשיג לחור ימינה משגת פעולותיה, עם היות הסכה
 סהיל בעלי מטסקת להסרוד הנפש הבלתי זכה וכדמיון המומוה העצים ודומיהם אשר הסיכר. ומה שאמר או
 זכות נפשו, ר"ל או לזכות נפשו וכו': מוצא וכו'. הכונה שהוא מוצא היות לחמוה העצים בלזיכותם
 לחוספת החלל והטעשה כמתום לעיון זכות נפשו והכרעה, וכן הואיל היות וימר הדברים המרגישים
 סכל. ולולס מי אלי כי זלח החורה אשר עם להבדיל בין הקדש בין החול פ"ה עם הפעמים שזכר בלמרו
 עוד יש פסם שימלאו כובד בעמלם וכו', ורובנו משתנה וכו', לל חכבררתי על עסקיו כי לל נכסיו, אמנם
 דלמי הוא בעל המחלר הזה להסמן עליו אף בשעת הדחק:

סא זה מספיק לי. ר"ל זה נוח לי פענה מטסקת כללר דרשתי מחתך סימן ל"ס דברים מספיקים וכו':
מה שחתפק הנפש וכו'. ר"ל צמה שסיסה הנפש מטסקת בו למה זה ממחל זה המומר

זה המותר העצמי, רוצה לומר חוצע, עם היותו כלו רוח, מה שהשתן והצואת אינם מטמאים עם כיעור ריחו ומראהו ועם רובו. אך נשאר עלי ספק צרעת הבית והבגד:

סב אמר החבר כבר אמרתי לך כי השכינה היתה בישראל במדרגת הרוח בגוף האדם, מועילה אותם החיות האלהית ונותנת להם זיו והדר בגופותם ובתכונותם ובמשכניהם, ובעת שמתרחקת מהם מסתכלת עצתם ויתבערו גופיהם וישתנה יפיהם, וכשהיא מתרחקת מיחידים נראה על אדמת האיש שהוא סימן התרחק אור

קול יהודה

אוצר נחמד

זה המותר העצמי. כורע מהאדם ממוחר המון המעטס בגוף האדם ונשקף לרוע: עם היותו כולו רוח. אין בו דבר שאינו נשקף לחיות הולד הנכבד והוא מוכן לקבל נזרם האדם: מה שהשתן והצואה אינם מטמאים. והלא הרינו עתה שכיבו אלו מעמלים יותר מהם הגרוע והסולת שנמאס האדם ולא ילתינו עוד לבוש דבר כי נבדלו כל חלקי הסוג מס: כיעור ריחו. בליצור הסתרות של נואה: ועם רובו. אצ"ע שהוא הכנה איתו מעטת מה שסודר מעטת כשיעור קצן שהוא כמו חיתמת פי האמה (כ"ל הגיד). וזמה שהוכיז הכנר מפסיק קצת להכין ההכנל שבימים: מספק צרעת הבית והבגד. מאמר שלא יאזיר כהם מיות ומיחס מס ענין סגפ טוחא נחמטח:

העלמי שהוא הזרע המהווה ממוחר מיטב המצון המעטס בגוף המיוון וכלו רוח, כלמרו סי' ס' שהיה בעל רוח טבעי מוכן להיות טפה שהיה ממנה אנוש וכו', והה שלימו מעטת המורה הגרוע כשקן וכנאה וכו', מה שהאדם יראה לעיניו שהנבזה בעיניו נמאס לעיני הטומאה, אלא שהוריהני כי על היות הזרע מוחר עלמי בעל רוח טבעי כאמור, נמשך להספדו ענין הטומאה, כי לפי עברה היתה טומאה, מה שלא היה כן במותר הגרוע שענין החיים והחיות בעל מעימו: נשאר עלי ספק צרעת הבית והבגד. שגלה היותם במדרגת המותר הגרוע אשר זכרתי לעיני היותם גם הם נעדרי המות והחיים כמוהו, ואין העפעס הכנר סימן ס' שזה להם להלות ענינם בטומאת המח:

סב השכינה היתה בישראל במדרגת הרוח בגוף. כמות שזיו ישראל על אדמתם כל החיות שלהם הם פלוי בשמיים השנים ביניהם, ויאל היות מיו חותם ובלעדו היו גרועים מכל בני אדם, אך היו במדרגת המהים כאלו אין רוח להם: החיות האלהית. כשנחמו הסרעיים מחיה אולם חמיר לא הכפס העצמיים אשר ככל אדם: זיו והדר. הכרת פניהם ענתה בהם כי כבוד ס' עליהם זרם, וכמ"ס ואלו כל עני הארץ כי הם ס' נקרא עליך ויראו מתוך: ובתכונותם. במדות גויות, כמ"ס בניו כנטיים מגדלים ושעוריהם: ובמשכניהם. כבוד ס' היות חופף על כליי כחיה, כמ"ס ולא יחמוד איש את אחיו, וזה מיראת עם הארץ יגיע כנחלתם: ובעת שמתרחק מהם. החיות האלהי: מסתכלת עצתם. או הם מחמים מכל האומות, כמ"ס והיית לשמה למשל ולשניה בכל העמים, מסתכלת מלשון הסכלה עשו: ויתבערו גופיהם. גם זה לשון סכלות כמו ענה נבער (ישעיה י"ט): וישחנה יפיהם. הוד זיוס נשקף למחיות ומתן משורר האדם: ובשדהית מתרחקת מיחידים, כמו שהיה בדק כלל בריחוק הפניהם מכל ישראל כן קצת הענין

סב כבר אמרתי לך כי זה מיריוק כחות השכינה וכו'. ליתן את האמור על זה בסיון ל"ה שהיה ממוסחי השכינה שזרחה המעט מן העמות לנהם בקירות הכהים והבגדים וכו', עם ארוף מה שזכר מהחיות האלהי בלומה מסימן כ"ז וחילוק עד סימן מ"ד. וזה במארו כי זה מריחוק כחות השכינה וכו', שקרה ענין ארעת הבגד והכית מהנה ירחוק כחות השכינה שהופטו והמחמוטו בשעת הכומר. והכל גם כן בזה עם שיש לגעת ארעת כי חתיה בלדס. וזה כי הלא מיראס הנוד לא סימן כ"ז אך היתה השכינה בישראל כמעלת הרוח בגוף האדם מועילה אותם החיות האלהית, כי בצור פני מלך חיים וזמנה להם זיו והדר צבויים, כי הדר כבוד הודו יחב' ממקומו שופט זרחה הוא עם על פניהם כל רואיהם יכירו הכנר ברבה בין כל מין ומין מעמי הארץ, ושופרייהו מעין שופריה דמשה רבינו בקירון הפנים איש איש בערך נשפות אלא מדרגת ההשנה הצבוקת הכמה אדם חליר פניו: ובתכונותם. הוא המכונה המלכות, כי הוד והדר לבשו, ע"ד שמלקן לא בלחה מעליך, שהיה עניו כבוד שפין ומנהיגים אותם. או כיון אל עדי המלכות שזכרנו בלחשן סימן ל"ז אלא לחור וזה ש ענינם לא שנו חלירם ועבדיהם וכו': כי על כל כבוד חופה שהיה חופף כל היום על כל מחון הר ליון ועל מקראיה, ומה פונו אהלי יעקב ומשכנתו ישראל כבוד אלוה עלי אהלם כהלו נרו. אפס כי בעת שמתרחקת מהם החיות האלהית כי אז בלחת מן נה ליון כל הדס שהיה השכינה ע"פ מדרש החמיו המאזריים: מסתכלת עצתם. כי בפסם בהם חתעטף ויתבערו גופיהם וישתנה יפיהם, כי הודס הכנר למחיות ככלות עצתם ושפרס ופשוט קלחמר הפניהם כן משתח מליש מנהיגים ומחלרס מני אדם. והפסרם כשיון כשהטחוט יפיהם להשתחוט המלכותים, כי אורס וחרס גם סס ליון אחס: וכשהיא מתרחקת מיחידים. מן האומה: נראה על אדמת האיש היחיד הווא סדליו להשגחה מדוקדקה כזו: סימן התרחק אור השכינה ממנו. ולאח כענין נעני הכהים יחידים, כי לאנס בני עליה הם מועפים שחניע וזחס להיות עלייהם לוקה בעמים להסיר און העללים אב כהשוכס

אור השכינה מסנו, כאשר נראה התרחק הרוח פתאום בעבור פחד או דאגה משנה הנוף, ונראה בנשים ובנערים בעבור חלישות רוחם שיעשו בנפשותם מקומות שחורים וירוקים מהיציאה בלילה, והם מיוחדים זה אל השדים, ואפשר שיקרה מזה ומראית המתים וההרוגים חליים קשים בגוף ובנפש :

אמר

איצר נחמד

קול יהודה

סענין בפרעות לכל ימיו : כאשר נראה התרחק הרוח פתאום וכו'. הנה הנעשים, הכימו של ענין שכני לא יסתנה רק בדרגה מעט מעט, אלא ענין רוחני לא יזויר בו בדרגה אל הוא חל פתאום ומתרחק פתאום, וכענין זוכר הכנר כתימן ס"א מאמר א' : פחד או דאגה. הפאנומיה או מתפעלת הנפש והגוף מתחנה פתאום : מישנה הגוף . כהנה משנה רוחם. מיעוט דעת, לכן הסמו מתקבל אליהם מהרה : מהיציאה בלילה . ע"ש רוב יקרה להם זה כשיואלים בלילה לנחן או מתפתחים הכנר וגופם מתהנה, ולפעמים מתי שפרס נאלח והוא בלי הנפש יד ורגל . קרא בל"א (ס"אק) : והם מיוחדים אל האל השדים . כפי המורגל כפי ההמון או אמרים שהשדים לקחו ממנו אותו הסד, וכן קרא בלשוננו חבגנעמלחמן, ולדעת ההמון אין לזה שום פנה רק השדים בלבד, ובאמת שגם מתחת פחד הכנר אפטר שיקרה בן : שיקרה מזה . מן הסמו ומראית המחים הליים רשום בגוף ובנפש : והנה כמו שזה טענין ברוב העניני היואל פתאום כן הוא בענין אלוהי פתאום מחד אחד מיד נעשה רועש או על חולתי כיתו או על בנידו או על גופו לפי גדול חטא האיש הכוא, ואלה הם עניני צרעת הכית והכנר : בבל

התשובה, ועל זה כתב ההכם ספורנו סוף פ' תרי"ע ובאשר לא עלו הדורות למדרגה הראויה להחלה זו אין זכרון לראשונים שנמלאו לפולס נעני בתים עד שאמרו יקחם ז"ל שלא היו לעולם, ע"כ. ואלה עם היות גם נעני הכנדים פליאה נשגבה, לא הגיעה לחיי מרכיב פליאה הכנים, כי הנה מולא אני מר מות הנעשים שיקרה בלרבעה סוגי הנמלאות, כי הכנים מן הדומם, והכנדים אמר או פשחים או עור כלם מן הזומח והכני, והכנס הוא המדבר . והנה לא מה שהוא רחוק מישועת המיים יותר נפלל הוא בו ענין הצרעת הסורחת לפי טבעה בצעלי החיים בלבד . ואין ספק כי הכנים שפלא יסבו בהעדד הכניים לגמרי, ולפי כן עזמו מספר כללי אליהם נעשו כענייה כאשר ידו הנוגע נעשה כס . ובכן ראונו כמה מוסבלים ומסודרים שנייה של מורה נבנעי אדם נגדים ובחים שהם כלל מדרגות הנמלאות כאמור. וכלם נכללו בטבעו של אדם, כי בו כח הדומם נכלל כזומח, וכח הזומח כחי, וכח החיים במדבר, עד כי כחה המדבר יגבר איש בלרבעתן. וכבר יזויר חקוי עיטו נשכחו לבת

הכדים בתוך הבית עם היות הסדר משתנה בו, כי אז המדבר נכלל כזומח וכחי אשר מהם נהווו בניד אמר או פשחים או עור, ואלו נכללו בדומם שהוא הבית להקיים בלחו יתב' התחיה אל כלם כהיותו להם במדרגה נפש רוח עשירה אשר רוח עשיתם כעבד זומח חי ומב' הכתובים אללו בדרות המיוחד לזה כי עדי מלאכווה שניא כח מחולל בשלשן כמבואר שם, וגם הוא יתב' הלב האמתי לנמלאות כלם, ואם ימים אליו לבו ורוחו ושמחו אליו יאסוף הכל סר יחדו נאלחו והנה להם פגרים ממים, ע"כ אמרו הסחיר פניך יכהנן הוסף רוחם יגועון ואל עפרם ישובון. ועם היות הכנים נעדי הכנפ מיד טבעם, כן זורת הדומם להם במדרגת הנפש, ואם עז ה' אל הארץ הנה נשחחה ושבה ויהיה לבער כהכו ילל ישיומן . וכללו דבריו אופן חול הצרעת במקבליה, וממנו התחבר ג"כ טעם מספיק על שומאלה, כי עם היות צרעת הבית והכנר בלתי הליה בשומאלה המה לצרעת האדם והכיבוט על הדרך שזכר למעלה כתימן ס', ראויה היא מ"נ לפמח כהיותה סימן להתרחק אור השכינה ממנו וכדי בזיון וקפף. ושכחי ואלה שנוכל לבאר אמרו וכפשיח מתרחקת מיחידים וכו', שהענין הזה יקרה גם כן ליחידים, שמה אמר הלא דבר הוא תלוי ברבים כי לא יתחדש מופת כמוה בשביל היחיד. או נאמר שגם הלוזים מן הכלל עם היותה מתרחקת מן הגוי ולו כי לא תקרה מזה צרעת בכל הארץ, על כן אמר מיחידים, ואין זה בנחיים לבד כי גם בכנדים אלל שהספיק לו זכרון הכנים באמרו על אדמת האיש הוא וכו', כי אחה דמה בטעם שזה לפימה. ולפי זה ייכה אמרו וישמנה ימים על הפשטת זיו חלר הפכים כאשר בלרנו בחתלה. ומה שאמר מסתכלה ענאם ויתבערו גופיהם ויהתנה יפיים, כלו לזקן כן בכלל הן בפרט, על כן לא הזכיר שם מלה יחידים כלשם טעם בענין הכנים שהכלל ענין הכנדים כמו עקדם : כאשר נראה הרחוק רגורח פתאום וכו'. מלש נאכה לבדר אך היה השמטתם הגרלה במקומות ההם סימן להתרחק מהם רוח החיות האלהי, מאשר שמענו כן ראינו התרחק הרוח פתאום בעבור פחד או דאגה מהמת שמי הגוף אשר הכשטתם האלו כיומן מוכנה יעמידנו על ככה . ורעה בהשמות הזה מה שהורגלו לכתוב בשם השיבא ממים, ואמר כי יקרה זה במי שזוחה לתוחת, כהיום והצעים ומי שזוחה מהגס, כי בנעטם סכח יפגם לבם ויהתדד רוחם, ואלפי גולם כמשל נאכה כרזו מהם פתאום בעת הפחד והדלגה ישנה במראיהם וישונו מיהוים : ירוקים, ובנפש יקרה זה מפחד בניניה, וז"ל מהיציאה בלילה, כי יוכל פחד מראות מברילה עליהם יקראו שדים לפי דמיונם : ואפשר שיקרה מזה וכו'. כ"ל שמהיציאה בלילה וכן מראית המחים והכנרים יארגו כסם חליים קשים ועשים ונאמרים חללי, וזה הן בגוף כן בנפש, כמו שקרה לפעמים נעם הכינה אדם שמתקף

סג אמר הכוזרי אני רואה תורתכם נכלל בה כל דק ועמוק מהחכמות, מה שאין בן בולחה :

סד אמר החבר והסנהדרים היו מצווים שלא תעלם מהם חכמה מהחכמות האמתיות והרמיזוניות* וההכבמות, עד שהבשפים והלשונות היו יודעים. ואיך ימצאו *ל"א והמתרמות.

קול יהודה אוצר נחמד

סג נכלל בה כל דק ועמוק. כדני הורס נכללו ענינים עמוקים ודקים כשהחכמות : בולחה. כשאר תורת הסדרות להעמים :

סד והסנהדרים היו מצווים וכו'. לא כמו שאהה אמר שכללו בתורט עמי חכמה, אבל גדולה מזה יש שלא נעלמה מקבל ישראל שום חכמה ומדע, כי היו הסנהדרים כולם מחוייבים לידע מהם, ומצ"ס הכתובים נצ"ס מהלכות הסדרין ז"ל אין מעמידין כסנהדרין בין גדולה בין בקטנה אלא אישים החיים ונבונים מוסלגים בחוכה, בעלי דעם מרובה, קצת מכלל החכמות, כגון נפואות והכנות והקפואת ומולות ולמענינות ודרכי המעוננים והקפואים והמכשפים וכלי ע"א וכו' וכו' כדני שיהיו יודעים לזון אהם, ע"ל. וכבר נודע ששיר ששים צב ק"ב אישים היו מחוייבים למנות נב סנהדרי קטנה, א"כ היו כולם לריבים ללמוד כדי שיהיו מומנים למע הסודך למענות כסנהדרין : כהרבות האמתיות. כגון הנפואות וההכנות והקפואות ומולות : והרמיזיות. כגון האלמנטיות שברכש עמינים עומים כחיונים, וכל דכריסה מיוחדים על דמיונות וחינונות שדמו הקדמונים, וזה היה כסנהדרין לריבים לידע עמני שיש בוס עמיני ע"א, וכדני אומרים כוכב פלוני ומד כשעה פלוני נחל פלוני וכו' וזהו לריבין ללונג בואה הלנע באותו עת כדי צריך לדבר, ובכ"ד היו יודעים אם קר עובדים הכוכב היותו חייב מיהה. ומעט ע"ס היו לריבין לידע חכמה הסנהדרים והמעוננים, שגם זו ככלל האמתיות. וכן הכרואות היו נכפשים לידע לשער חכמה אם חזירו ומת אם היה נכמה או כדי להמיה, וכן אם נתן להחיות איזה סם ומת, אם הסם הוא ממת חייבי מיתס, ומלמד זה בעת הצורך להכיל המכוסין אלה כחולה כיום הכפואים, וגם צריך הרבה לדיני נדס כוונת, ו(הקפואת מהכ"מ כפ"ס מהל' הסדרין שהקפוא כגם הסדר' דלמה היה כסנהדרין לידע חכמה כהפואות וכן כפ"ס לל'

דעה הכנים הרואות והכנים גם רוח עומים, וישארו עליכן כי נפקה רוח ההרונ בקרבן ורוחו דבר גם ומלחו על לשונם. ומנאפה למד מכלל דכריו של חבר כספקא או שזין כך להפלא כאשר הראה היכודי וכר כמרלחו משהת מליש ותארו מבני אדם בעת שפלוחו, כי סרה פנים ישים אלהיו ית' לעומת פניו, וזה כך האות על עיני האותה חזקה שהיא כלו פלא עומס, ומן ההפך האחד יוכר ויבחה ההפך הנצב לקראתו, לתודיע ולהודע כי אין עמידה הייתה רק בצלור פני מלך ההיים ובהשנתה המיוחדת בה בצלור חזקיר כוכר הרקיע, וכמסמיר פנים ממנה יכרה מרליקה לזון שיפור, לא נעשה כן לכל גוי, כי אין עמינו טעה על המנהג הטבעי רק בחפץ עליון בלל שדי. והיה זה מעין דוגמת הצרעה לשלשה מינים שזכרט (למעט *):

סד מהחכמות האמתיות וכו'. באמרו אמחיות לל כל חכמה לאמתיה שיבא עליה

מופת על איזה חופן שיהיה. והדמיונות הם עמיני הקסה שצריך בהם תגבורת הדמיון וכמו שכתב הרלב"ג בספר מלחמותיו מאמר ב' פרק ו'. גם נכללו בו הכשפים והכרות והרמזיות וההשתמשות הנכולות לדעה הכתויות והוא מה שיקראו חכמה העלפר, וההכר וזכירנה ברביעי סימן ס', כי כל אלה כפי מה שכתב הרלב"ג בפירוט לדיאל על פירוט המכשפים והכשפים אין ההחלה פעולתיקה מסודרת והחכמה לאמתיה אבל הם דמיונים ועמינים כדויים : וההכבמות. הם ההמכשפים

גלה מעט כנגדו, וסרי צריך וצריך). וסחיות מן המכר שאמר שמיים זקנים דיכינו כסנהדרי גדולה שהיה כל זה אף כסנהדרי צדום היו מחוייבים לדעה, שאף הם נודו דיוי נשאות וכמנואר ברמב"ם ס"ל. ואבשר לפי הרמיזיות, הם עמיני אחיות יינים המדמים לאדם איזה עיני שאיני כמליאות. וזה היה כסנהדרין לריבין לידע להכיל בין זה שאינו רק בלאו וכן הכפוא הפואות כי ס' כר מעליו, ולכן אמר הכתוב ובהתי נגע לרעת צבית ארץ אמונתם, כי היא חכמה ס' בבית היות. והנה איני שיהי אלא כארץ שהיא נחלה ס', כמו שאמר כי תכלו אל ארץ כענן אבך אתי ונתן לכם לאחוזם, ואין סדרב משני היותו שזוא קרקע אבל משני שאל יבא הענין היותו אלא כארץ הנבחרת אשר ס' הכיכב שזין בחוכה, ובכ"ס דרשו עוד שאין חכמה שמתא אלא אחר כמות ותלוק ושיבא כל אחד ואחד מציר את שלו, והכעט כי או יתכבד עדימה לעולם לדעת א"כ ס' חכמה שיהי חכום. וכן איי חושב כעניי כגנדים שלא יוכגו אלא כארץ, ולא הולך למעט מהן הוזה לארץ כי לא יארכשו שם לעונם, ומתני זה עוד אינם נוסקים אלא כנגדים לנשים לא כנעונים, כי אולי הכנע הוליה היעבור היותו מנקוס היותו כענע ולא אבנע אלהים היות, ולשיך כנעונים כידי עמיים מעמאוס כדברי רבי המטון. עד כאן דכריו הקרונים לנרבי כהרלב"ג שכתב

* ועל כל דברי הספקא הוזה שיהי לכן למע שכתב כרמב"ם ס' פוריע אלא אמרו והכנדי כי יהיה צו נע נרעה וז"ל, גם עמיני אינו כענע כלל ולא הוזה בעולם, וכן נעני הכנים, אבל כתיוב ישראל שלמים לה' יהיה רוח ס' עליהם חמיד לפעמיד גומס וכנדיים וכתייה כמרלח טוב, וכבשר יקרר כחלד מהם חטא ועון ויסאוס כיעור כבשרו או כנגדו או כביתו. להרואה כי ס' כר מעליו, ולכן אמר הכתוב ובהתי נגע לרעת צבית ארץ אמונתם, כי היא חכמה ס' בבית היות. והנה איני שיהי אלא כארץ שהיא נחלה ס', כמו שאמר כי תכלו אל ארץ כענן אבך אתי ונתן לכם לאחוזם, ואין סדרב משני היותו שזוא קרקע אבל משני שאל יבא הענין היותו אלא כארץ הנבחרת אשר ס' הכיכב שזין בחוכה, ובכ"ס דרשו עוד שאין חכמה שמתא אלא אחר כמות ותלוק ושיבא כל אחד ואחד מציר את שלו, והכעט כי או יתכבד עדימה לעולם לדעת א"כ ס' חכמה שיהי חכום. וכן איי חושב כעניי כגנדים שלא יוכגו אלא כארץ, ולא הולך למעט מהן הוזה לארץ כי לא יארכשו שם לעונם, ומתני זה עוד אינם נוסקים אלא כנגדים לנשים לא כנעונים, כי אולי הכנע הוליה היעבור היותו מנקוס היותו כענע ולא אבנע אלהים היות, ולשיך כנעונים כידי עמיים מעמאוס כדברי רבי המטון. עד כאן דכריו הקרונים לנרבי כהרלב"ג שכתב

ימצאו תידי שבעים זקנים חכמים אם לא תהיינה החכמות מתפשטות קיימות באומה, ובעת שימות זקן אחד יעמוד אחר תחתיו כמוהו. ואיך לא יהיה זה וכלם צריכים אליהם בתורה, המבעיות [מהם] צריכים אליהם בעבודת הארץ, לדעת הכלאים ולהזהר מהשביעית והערלה, ובהכרת הצמח ומינוי, כדי שישארו על מה שנבראו עליו

אוצר נחמד

קול יהודה

בנפשים לאן : מתפשטות . ר"ל ידועים נכזו הסגון : קיימות באומה . ואינם צריכים למוד משאר אומות בעת סגורן אך היה להחכמות מנא באומה ישראלית : זקן אחד . מן הסגורין : ואיך לא יהיה זה . ר"ל שיהיו חכמי ישראל ידועים החכמות : צריכים אליהם בתורה . אין החכמות אלו בכלל למוד הסרים חיוונים שאמרו כיום חלק שהסגון בפרטים חיוונים אין לו חלק לעולם כנא , מאתה שהסגור צריכה אליהם : השביעיות . הכמה הטבע . ותחלה ענינה דברתה מן הסגורין הארבעה המוכרבים ומתח אדמה וכל שיהי הקדו והרעים למויטה : לדעת הכלאים . הסורה למרס שדן לא הורע כלאים דייטו שני מייס , וכן אמור לו ולכרוב שני מניי אלנות , ומאין נדע איהו מהס מין זה ואיזה מין זה שיהיו אמור בודיעם יחד , אם לא שהסורה סמכה על החכמים הידועים טענה הורעים , כי יש שני מייס וסס דומים זה לזה נלאים כמין אחד , ונכסין , וכמו שאמרו כיום סמכה נלאים סטוערים ושגונו שזעל אינוס נלאים זה כנס , וכענין שזכר כמנון , וכן כבינא כלאו : ולהזהר מהשביעית . סס אמרו שיהי שיש סה שלשה אלנות גדולים לבית ססא חרשין כל בית ססא שבכלם ערב שביעית (שביעית פרק א' סאסג כ') , וס שידעו ע"פ הכמה טעני סאלנות סל אינן צריך ליקנותו חת"כ' אמה על אמה . ונכסיות קטנות אמרו ' מייסות סמפורות לבית ססא חרשין שביכלם דייטו ר"ן אמה על אמה לכל אחד , וכמנר ככלל במת' (דף כ"ז) : והערלה . צריכין סיו לדעת איהו קקרא מין אינן , ובאחת שאמרו לענין כרכס סוכא דקליית ליציר איהיה לגיוול (כרכוס מ') סוא מין אינן , ר"ל כשעולים ספרי עניין סען מתקיים כל ימי סחרין וסוב מניא' עליס מעט סוא מין אינן , וכסחר וסרס משרשו איט נקרא מין אינן ומנכר בורר סרי סאדמס , וכמו כן דינו לענין ערלס שאינו סוב די דין ערלה . וכן אמרו אינן זקן ששקף מקומנו ונכסיות כדורו מעט אדמה כמחט של אורגיס וסוב טעם במקום אחר ספור מן סטרלה (ס"א דשביעית סאסג ד') , והיינו שקד שיעורו ס"א חכמת טענה שאינן יכול לחיות מתעט סאדמס סואל סבהת סאש' : ובהברת הצמח ומינוי . צריכין סיו לכסיר מניי הנמנים , כאסה שטענין אין מניאין

המנהגים והמורוה אשר יוסמנו כן החלטים, ית בכלל השגות המתחלפות המוסכמות כמבואר ברשפון סימן ק"ד. לו ירצה בלמחיות ודמיוניה והסכמיות שלשה סוגי החכמה המכריס חלל הפילוסופים, אלהיות סכעיות ומדוקיות, אשר השגתו לשמחם החכמיס האלהיים והכלליס והמנהגים המוכרבים למעלה ס' מ"ח ונכסיות ס' ז'. ולפי זה קרל החכמות הסכעיות דמיוניות, כסי מדרכת יחסס ללאהיות. ונמסחל אמרה סכוב וסאפסומות, כי כן החכמות הסכעיות ודומיהן מתדמות ללמחיות שזכר : שבעים זקנים וכו'. ידענו סקס הלהכה נכמית ססמכרי גדולה יהיה של שבעים וסחד, לא כר' יהודה דלאמר שבעים כממנה סנהדרין פרק א'. על כן ראינו לו לומר ששפה סהכר סכוס סחגון של שבעים המפורסמים ככחוב בלמרו אססה לי שבעים איט חזקי ישראל, ולא ידענו עמלו לענין סמחלקת אם היה פתח וסב עמסה בדין אם לאו. והכלליס סמלמודים במקומס יוננו : מתפשטות קיימות באומה. שסיהיה לעולם מתפשטות כרבים מהס למען יסכן הנלאים חליפין אל הוקן סעמדל לבית סק סחמיו סל סמלוח מנין ססנהדרין, כמו שמבאר והלך, לקוח מממנה סנהדרין פרק ד' וסור זכרנו בשליסי סימן ס"ס : ואיך לא יהיה זה . ר"ל זוכר סמפסומה החכמות בכל האומה : וכלם צריכים אליהם בתורה. כי בלעדי החכמות לא ידים איט אה ידו לשמור אה מות ה' כלהכחן . וסמרו אליהס שב אל החכמות סקס זכרס : המבעיות להס וכו'. סעגיר סהפוס על מניי החכמה סואנכך להס שסמירה סהורה ספורס מחד, וסמרי זה סכעיות ססס סכלל החכמות אשר זכר נרכט אליהס לכל הדברים אשר זכיר : לדעת הכלאים ולהזהר מהשביעיות והערלה. סדר סמסכמות נקס וסאלי, כי שביעית אחר כלאים וערלס סמכמיות .

באחרונה. וכבר נתבאר במקומותם למושבותם פרסי הדמים הצריכים להכמה גדולה בעינינו הסכעיים. ונבוא לך דמיון שביעיות מהלך דתק סס ב' ז' אין עטעין ואין מניבין ואין מניבין ערב שביעיות סמח מל' יוס לפני ר"ה וכו', ר' יהודה אומר כל הרכבה שיהיה קולפתה לב' ימים טוב איהו קולפתה רבי יוס ור' שמעון אומרים לשמי שבתות. וכבר נתבארה משהו זו ס'ק דר"ס, וכדי זה משא ומתן של דברים סכעיים צריכים להכמת הטבע. ודמיון בערלה מה ששינוי במסכת ערלה ס' א' אינן ששקף וססלע עמו (ר"ל סעבר סכבי

כ"ה מנורס, סתל נכרל נרעח סבות וטעס כי סנאו אל ארץ עננו כי זה וסב סרץ נכסר נכסר ונדל מעלה סכרי כי סקסס סכוסס וסכסוד סקסוד . וסחסי, סדכר סלוי נכתיס ס', ע"כ . וכן סמקוס סיה לנד סססס ו' יחייח מה סכסב ספירוש סיר סכיריס וכו'. סהיות כי סכור סלסלי סיה חל על כל סמין סכללו ובסחיסס ונכסיוסס ונכסס סיו נכדליס כלאומס סגווי סלסולס, וכן כסיה סהוטס סחחלת סחלו, לעשבו סיה נעדר מביה סכור סלסלי וסח סיה נרעח סכית וכו', וסם סח סכסכוס מוסב לקל לאו סיה נעדר סכור סלסלי סמלגוביו, וסח סיה נרעח סכסד, וסם סח סכסכוס סכוב וסם לאו סיה נעדר סכור סלסלי סגווי, וסיה מנורס וססולח סכל סמחנות וטמח טמח יקרא, סד אשר יסוב אל ה' ולקח כיום סכסרה סן אלו וכו', כן סדסח סמולו סיר עת סכסן וכו' סכקי ככור סלסלי, ע"כ :